

БАТА НЭГЭДЭЛ, НЯГТА ЭМХИДЭЛ—МАНАЙ ТУГ

Мөсөн Федерацийн Верховно Советдэй депутатуудта хуульчилж дэбжүүлхэ хүнгалтын урда тээхи ажаллэй суглаанууд февралин 6-да эхилээ.

Ард түмэнэй эдэршэгүй бата нэгэдэлэй байнгын үеэ дахин гэршэлэн харуула.

Мун энэ үеэ дээр нислэс хотын ажаллад РСФСР-эй Верховно Советдэй депутатуудта кандидатуудар «Ленин» заводтэй слесарь-хабарлагша Алексей Михайлович Нарповые, «Красная Роза» комбинаттэй буднахын, коммунис ажалтай удариж Лидия Матвеевна Рыбина, Бауманай нэрэмжэтэ МВТУ-тай ректор, техникын эрдэмтэй доктор Георгий Александрович Николаевые дэбжүүлээ.

РСФСР-эй Верховно Советдэй депутатуудта кандидатуудые дэбжүүлхэ хүнгалтын урда тээхи суглаанууд февралин 6-да Ленинград хотодо мун ээ болтоо.

Москвын хотын Ленинградска хүнгуулин округһоо РСФСР-эй Верховно Советдэй депутатуудта кандидатуудые дэбжүүлхын тула Машина бүтээгэни заводтэй хүндэмэришэдэй хүнгалтын урда тээхи суглаан боллоо.

РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумтэй Түрүүлэгш Николай Викторович Подгорные эндыл округһоо РСФСР-эй Верховно Советдэй депутата кандидат дэбжүүлхэ гэжэ коммунист ажалтай бригадын хүтэлбэрилэгшэ В. М. Павловский дурдахал. Энэ дурдахалынь сугларалтад нэгэн хангалтайгаар дэмжээ.

Мун энэ үеэ дээр нислэс хотын ажаллад РСФСР-эй Верховно Советдэй депутатуудта кандидатуудар «Ленин» заводтэй слесарь-хабарлагша Алексей Михайлович Нарповые, «Красная Роза» комбинаттэй буднахын, коммунис ажалтай удариж Лидия Матвеевна Рыбина, Бауманай нэрэмжэтэ МВТУ-тай ректор, техникын эрдэмтэй доктор Георгий Александрович Николаевые дэбжүүлээ.

РСФСР-эй Верховно Советдэй депутатуудта кандидатуудые дэбжүүлхэ хүнгалтын урда тээхи суглаанууд февралин 6-да Ленинград хотодо мун ээ болтоо.

Улаан-Удын гэр барилгын комитеттэй худалдаришад инженер-инженерууд болон алба хаагшад үр соогоо обтай дэбжүүлгээр суглаа. Тийн Росси Федерацийн СЭР түрэн дээрэ зургаандаа—Орлоо хүнгуулин 738-дахин округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Советдэй Президиумтэй Түрүүлэгш Александр Уладинсхий Халхалон нэгэн дуугаар дэбжүүлжэ дурсагдаган округтоо хүндэмэришэдэй худалдаришад абабада.

Сигников, акалагша мастер хүрхэр Дамбуев болон бусад үеэ хэлхэдэ нүүр Медведевтэй дурдахалые нэгэн дуугаар найшаабад.

Тэрэшээн Улаан-Удын трикотажна фабрикын обдотлоо, нэхлэшэдэй эхэ суглаан болтоо. Тэндэ механик хүрхэр Давыдов Л. Д. түрүүлэгш үеэ хэлжэ. Буряадай АССР-эй Верховно Советдэй депутата кандидат Улаан-Удын урда баян хүнгуулин 28-дахин округһоо республикын Министруудтэй Советдэй түрүүлэгш нүүр Буряадас Константин Тарвентсывиче тэрлээ. Энэинишэ нэхлэшэд хөхэй акалагша мастер А. В. Витусинин, нэхлэшэ Воробьева болон бусад халуунаар дэмжээбад.

Сугларалтад болохоо байгаа хүнгалтын утгуулан, кварталайнгаа үйлдэригүн түсэбөө мартын 25-да дүүргэхэ, түсэбөө гадгур 10 манган тухаригай нэхэмэл хубсага гаргаха уялга абабад.

ЭРХИМЭЙ ЭРХИМУУДЫЕ—ЗАСАГАЙ ДЭЭДЭ ЗУРГААНДА

Улаан-Удын гэр барилгын комитеттэй худалдаришад инженер-инженерууд болон алба хаагшад үр соогоо обтай дэбжүүлгээр суглаа. Тийн Росси Федерацийн СЭР түрэн дээрэ зургаандаа—Орлоо хүнгуулин 738-дахин округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Советдэй Президиумтэй Түрүүлэгш Александр Уладинсхий Халхалон нэгэн дуугаар дэбжүүлжэ дурсагдаган округтоо хүндэмэришэдэй худалдаришад абабада.

Сигников, акалагша мастер хүрхэр Дамбуев болон бусад үеэ хэлхэдэ нүүр Медведевтэй дурдахалые нэгэн дуугаар найшаабад.

Тэрэшээн Улаан-Удын трикотажна фабрикын обдотлоо, нэхлэшэдэй эхэ суглаан болтоо. Тэндэ механик хүрхэр Давыдов Л. Д. түрүүлэгш үеэ хэлжэ. Буряадай АССР-эй Верховно Советдэй депутата кандидат Улаан-Удын урда баян хүнгуулин 28-дахин округһоо республикын Министруудтэй Советдэй түрүүлэгш нүүр Буряадас Константин Тарвентсывиче тэрлээ. Энэинишэ нэхлэшэд хөхэй акалагша мастер А. В. Витусинин, нэхлэшэ Воробьева болон бусад халуунаар дэмжээбад.

Сугларалтад болохоо байгаа хүнгалтын утгуулан, кварталайнгаа үйлдэригүн түсэбөө мартын 25-да дүүргэхэ, түсэбөө гадгур 10 манган тухаригай нэхэмэл хубсага гаргаха уялга абабад.

Чехословакин Социалис Республикада нүүр Л. И. Брежневэй айлшалан тухай

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүүр Л. И. Брежнев, эрхэтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүүр Ю. В. Андропов Чехословакин Коммунист партиин Центральна Комитетдэй Ураллар Чехословакин Социалис Республикада олоод, багсага онои федералын 4-өө 6 хүрхэр хани ёбор айтшаала.

МАНАЙ ТЭСЭВЭРИ ЗАХА ХИЗААРТАЙЛ БАЙХА

Хятада мүнөө боложо байнгын үйлэ хэрэгүүд. КПСС-тэ, Советскэ Союзта эсэрүү эрхэтэй хуулай харгалта гурдагшанууд бэ дайсан харша аюуланууд буюу совет хүүүдэн дунда хэзэ бүрхүүлхэ, дурра гутаха ябадал түсхэнэ.

Хятадаа бусаба

МОНСКВА, февралин 6. (ТАСС-ай корр.) КНР-тэхи Советскэ посольствын Торгиргедэстэй ба бусад совет эмхи зургаануудай худалдаришадтэй бүдэн гурбадахи бүлэг гэшүүд (19 хүн) мүнөөдэр Пенкинһээ Москвадаа бусаба эрбэ.

Баян ургаса долгилол

Эдэинһээ урагша «Октябрьскэй» совхоз нутаг сабыштан, тэрэрагшанга газарта наг шонхо ёбор гаргалдаг гэжэ хэлэ шүүмжэлэгшээр хан.

Эрхим ажал, ехэ түлөөбэн

Анзагай совхозтой 2-хохи отделецион Ашангин дү хаалин гүүрээрхын табан жэлэй түрүүлгын жэлэе урагшатай найнаар үлөөн хан. Эзвэр 1966 оной түсэб 166,4 процент дүүргэжэ, түсэбөө гадгур 156 центнер үнэ байсан юм. Энэинишэ ажал гүрэндоо бү худааха түсэбөө 118 процент дүүргэ.

Эрхим ажал, ехэ түлөөбэн

Анзагай совхозтой 2-хохи отделецион Ашангин дү хаалин гүүрээрхын табан жэлэй түрүүлгын жэлэе урагшатай найнаар үлөөн хан. Эзвэр 1966 оной түсэб 166,4 процент дүүргэжэ, түсэбөө гадгур 156 центнер үнэ байсан юм. Энэинишэ ажал гүрэндоо бү худааха түсэбөө 118 процент дүүргэ.

Эрхим ажал, ехэ түлөөбэн

Анзагай совхозтой 2-хохи отделецион Ашангин дү хаалин гүүрээрхын табан жэлэй түрүүлгын жэлэе урагшатай найнаар үлөөн хан. Эзвэр 1966 оной түсэб 166,4 процент дүүргэжэ, түсэбөө гадгур 156 центнер үнэ байсан юм. Энэинишэ ажал гүрэндоо бү худааха түсэбөө 118 процент дүүргэ.

Буряад үнэн

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советдэй, Министруудэй Советдэй орган

№ 33 (11327) 1967 оной февралин 8, среда Сэн 2 мүнгэн

Республикын промышленность, барилга, транспорт, худалдаа наймаанай түрүүлгүүдэй зүблөөн

АЛДАРТА ОЙН БАЯРЫЕ УГТУУЛАН

КПСС-эй обкомой секретарь нүүр А. У. МОДОГОЕВОИ элидхэлһээ

Бухы совет ардагша хамта манай республикын ажаллад Октябрийн революциин 50 жэлэй ойн байнгартэ дэлхэе тухай КПСС-эй ЦК-гай шийдхээрине угаа ехэ урма баяртайгаар угтаад, Совет засагай алдарт ойн баярые Эхэ оронойгоо экономика хуваа шадал бэхжүүлхэ, ажалтай эрхим бэлэстэйгээр угтахан тула шонхо шонхо арга боломжонуудые бэлэргэн олохые оролоно.

Уйлэдэриин түрүүлгүүдэй энэ суглаан үгэрхэн жэлэй дунгуудые эрхэн хэлсээт, ойн баярай жэлдэ ажал худалдаришад найнаар эмхидхэхэ гүмэй зүбшэн хэлсэхэ, республика хотын Октябрийн 50 жэлэй ойн байнгартэ болотр ямар юмэ хэхэ, бүтээхэ байганаа түсэбэн харааха гэбэн зорилготойгоор зарлагдаа юм.

Дам саашаа нүүр Модогоев 1966 ондэ республикын промышленноостин хажэ гарбан худалдариин дунгуу тухай хэлжэ.

1966 ондэ валовой продукци гаргах түсэбөө республикын промышленноостин гол шухала эд хэрэгсэлүүдэй талаар бэлэрхөөн урид, декабрийн 26-да, дүүргээн байгаа. Тинхээтэ 6,9 миллион тухаригтэ продукци түсэбөө гадгур бутааба.

1965 онойтэ сагуула боллоо хаа, валовой продукци үйлдэригэй 13 процентээр нэмбэ. Тинхэ зуураа махчин бутааха ба металл болбоосоруула мэтэн шухала халбаринууд—32 процент, шэлэй промышленноост—20 процент, прибор бутааха—16,5 процентээр, хүнгэн промышленноост—25 процентээр үзүүрэн дүүргэба.

Ажалтай бүтээсые дээшлүүлхэ талаар жэлэй түсэб 102 процент дүүргэбэ. 1965 онойхидо ородоо ажалтай бүтээсин ургалта 11 процент болло.

Унгаргаша жэлдэ промышленноостин худалдариин олоо илгэнэ юм байгаага хэлжэ, КПСС-эй ЦК-гай секретариин Иенуэвийн шийдхээрине хүсэлтэнь хургахэ тушаа олон янзын эрхэтэй худалдари хэлжэжэ, түсэбөө эрхэн болон экономика урмалдариин хэнэ гуримта орохо тушаа бэлдхэл хэлжэ.

Республика хоторной эгээн түрүүлгэн «Теплоприбор» завод үгэрхэн оной полиин I-һээ худалдариин шадэ гуримта оруулагдаа хан. Заводтэй худалдариин дунгууд дээрһээ харааха, ажалын шонзалта гэбэн шийтэн үйлдэригүн ашаг олоо дээшлүүлхэ хэрэгтэ туша хургажэ, һайн жэлээ харуула.

Предприятиин эсбэр олоон халд жал соо 83 процентээр, ажалтай бүтээсэ 11 процентээр дээшлэ гарал. Иймэ һайн показателнуудые туйлаад байхалда, заводтэй коллектив олод бн болгожо шадаа.

Нарин эмгийн фабриин коллективта үгэрхэн жэл хаата шонхо гуримта шалжэн орохо тушаа айлбатар хэл бэлдхэл хэхэ жал болон байгаа. Нехондо энэ фабрика хоёр амаралтын үдэргэй табан хонгойт неледэй оронон юм.

Мун энэ жэлдэ «Электромашинна» заводтэй коллектив түсэлдэриин шонхо гуримта ороо. Задын комбинат, Онохой хотонтой комбинат, нэгэ хэлэн автогажинууд болон бусад балхат ажаллар ажалладаг болохоор бэлдэжэ байгаа.

Унгарин жэлдэ халан олон предприятинууд дээрэ үйлдэригүн нарийнуулан найжаруула, шонхо янзын эд хэрэгсэл бутаага болохо тушаа эхэлхэн худалдариин хэлжэ. Жэжэнь, Улаан-Удын авиационно завод голт продукци үйлдэригилээ 3,5 дахин өсө болгоо. «Электромашинна» завод 10 тоннын автомобильна краан бутаага байгаа. Шадэй завод дээрэ витринин шад гаргалда болго; Салан-Дуурын механическа захабарилгын завод хамтын байрайтэй вагоинуудай түрүүлгын хэлэг бутаага гаргаба. Хүнгэн болон эдэ хоолойт промышленноостыда хэлэ хэлэн шонхо эд хэрэгсэл бутаага болонхой. Науца ёбор ажалла эмхидхэн табижа арга метод зорхохо, найбаруула гэбэн ажалтай бүтээсэ дээшлүүлхэ хэрэгтэ өхэ туша хургажэ. Жэжэнь, ЛВР-дэ науца ёбор ажалла эмхидхэхэ түсэбөө 2 мянга гаран хажэжэ аюулагуудые бэлдүүлхэн ашаар, хүндэ хүнхэр худалдарииндэ 355 мянган норм-часаар хорооо ажалтай боллоо. Энэ хажэжэнуудые ажалтай байгаа, жал соо 190 мянган тухаригай ашаг олоо абаха арга олгодоо.

Тинхээтэй хамта хэлэн олон предприятинуудай, гэхээжэ байтагай промышленноостин зарим халбаринуудтэй худалдаришад үшөө горитой өхэ үлгэрлэлүүд бн гэбэн. Тэдэние айгуулан тулалда зоригтой шагнаар ажаллаха хэрэгтэй.

Бухы продукци гаргах, шагнары найжаруула зарим показателнуудтэй талаар 21 предприятиин жэлдэ түсэб дүүргэжэ үлгэрлээ 1 миллион тухаригтэ продукци гуримта дүүгү үлгэрлэ.

Унгаргаша жэлдэ «Забайкалесс» комбинаттэй 7 лепромхоз, Улаан-Удын мебельна комбинат, Баргажанай адагай загаланай завод, республиканска типография, хототай промышленноостин, мун үлэдэ зоние ажагуудалай талаар хангалта министртерын 5 предприяти болон бусад гэжэжэ абаган предприятинуудай тооло орохо юм.

Унгаргаша жэлдэ «Забайкалесс» комбинаттэй, Шудуутайн, Итангын, Худанай, Хүргэин леспромхозуудай коллективнуудтэй түсэбөө үзүүдэн дүүргээн дээрһээ 1965 онойхидо 200 мянган кубометр өхэ модон бэлдэгдэ. Халан олон лепромхозуудтэй гэжэжэ абаганай гэмээр, комбинат бүхидөө модо шэрэхэ түсэбөө 158 мянган кубометрээр, барилгын материал талаар—267 мянган кубометрээр дутуу дүүргээн байгаа.

Ой модоной промышленноостин ажал хэрэгүүдэ шонжалта үзэхэдэ, түсэбтэй дүүргэлтэн талалданине зүбтүүдэ ямаршэ тимэ унар шалтаган угы байна ха юм. Олоон лепромхозуудта үйлдэриин эмхидхэхэ тушаа горитой дутуунууд гарана байба. Илангадаа бэлдхэлхэй худалдари хангалтагүйгөөр аюулагдаа.

Нүүхэ Куариншов, Кушаренко гэбэн жэлдэ даадаг бага комплексон бригадануудай түрүү дүй дүршэд модо бэлдхэл дээрэ даншэ алаар найбаруулагдаа. Уйлдэриин эмхидхэл найжаруулаха тушаа эрхэтэй шонхо худалдари хургажэжэ. Нехондо худалдэ гаранан 257 комплексон бригадаана оройдоо 17 бригада нарааа 2 мянган кубометр модо бэлдэжэ, лундуур абаган ажалтай бүтээсин хажэжэжэ хургажэ шадаа.

Республикын модондэ энэ жэлдэ бэлдхэлгөө гэгдэлдэ усадажа, шонхо жэлэй түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха дүүрэн аргатай.

Республикын загаланай промышленноостин хангалтагүйгөөр худалдариин шагнараа. Унгаргаша жэлдэ продукци үйлдэригилээ түсэбөө дүүргээн байбаша ха, 1965 оной загана барилган хажэжэһээ 21 мянган центнер доошын оруулан байха юм.

Бүдэин мэдэхээр, Найхан «Промышленность, барилга дээрэ ажалтай түрүүлгын нарануудана өлзгөн, түсэбөө дүүргэжэ байха д

Промышленность, транспорт, барилгын, худалдаа наймааны түүргүүтэй республиканска зүблөнөө

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ШЭНЭ ОРЬЕЛ ӨӨДЭ

1. ЭКОНОМИКО ШУДАЛГА, ТҮРҮҮ АРГА ХЭРЭГЛЭХЭ

Нарийн Улаан-Удын горкомой промышленностин талаар секретарь нүхэр Вовк трибунада гаргаж, зүблөн дээр партинын обкомой нэгдэх секретарь нүхэр А. В. Модоговой хэвэн элдхэл тушаа үгэ хэлэгдэ эхилхэн байна.

Нүхэр Вовк гордой промышленна претриятинуудай, транспортын, барилгын организацинуудай коллективүүдэй табан жэлэй түрүүшн жэлдэ хэвэн ажал, туйлахан амжалта тушаа, гэдэнэй урда табигдахан зорилго тухай тогтон хэлээ. Гордой промышленность бүхү дээрээ үнэгэрлэн жэлэй түбээс болзорхоонь үрчл, декабринь 26-а дүүргэд, хоёр миллиондоо үүдүүтү тухарийг продукция даабаринаа гадуур үйлдэбэрлэн байна. Совет засагай 50 жэлэй онд хүндэтгэж социаль мурсыоо да Ленин орденго локомтив-вагон заа-барилгын завод, гэр байрын комбинат, «Электромашинна», «Теплоприбор» заводуу илгарна. Урлань тээгдэж явахан хиринь-ын зам, нооно угаадаг фабрика түрөөсөө дүүргэ. Барилганад түсбэй өшөөр 76 мянган түрүүшнэй барилга-хабарилгын ажал хамхыгээ ороно 91 мянган түрүүшнэй ажал дүүргэбэ.

Претрият, транспорт, барилга дээрэ экономика хуламжарай найжарууланай, түрүү онол арга хэрэг-лэснэй ашаар найн үр дүн туйлагдаа. Тиммэээ экономика хуламжарин удаа илангын, мундөн улам дээшлээ. Экономико шанжалха буюу претрият бүхэндэ эмхэдхэгдэхтэй. Тэднэй абуудлаг ажалда олон худалмэришад эдбхитэйгээр хабаадлаана, үйлдэбэрлэн шухала асуудал шиндхэлсэн. Улаан-Удын өдөдэй фабрикын экономика шанжалгын бюорог ганиүүлэй үүхээлээр үйлдэбэрлэн түрүү онол арга хэрэглэжэ, тингээж жэл соо 8 мянган түрүүшнэй амжалта хэлээ. Нооно угаадаг фабрикын коллектив 70 мянган түрүүшнэй арбалалта туйлаа.

Экономико шанжалдэггүй, шудалдэггүй претриятинууда экономика үр дүнгүй мөө байнаар. Мебель хэлэг Серолой парамжата фабрика, үйлдэбэрлэн «Бурже-теобетон» нэгдэлэй гол претрият, 4-эхн физика мунган зоорсар дуталдана. Шэлэй завод, ТЭЦ, барилгын управлени, Бурядай барилгын управлени 7-юм СМУ, вагенка дардаг фабрика, мяха-консерван комбинат болон бусад зарим претрият арбалалта хаха даабарна дүүргэсгүй, үдүү эхэ гаргалса хэвэн байна.

Локомтив-вагон заабабарилгын заводой коллектив ажалта орлом ухаалай эригтэн өшөөр эмхэдхэхэ тухай түсбэй зохбөгдод, тэрэнээ болотоор бөөлүүлнэ. Эизнэй ашаар ганса нөднөө 190 мянган түрүүшнэй ашаг олоо оруулаа.

Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй өйе ажалдай шэнэ амжалтаар угтахэ, социаль мурсыо бүри үргэн далайсайтайгаар дэлгэрүүлжэ агууехэ байн-зарие угтахын түдөө гордой ажал-шатай шармайн оролдого байхан тухай нүхэр Вовк хөөржэ үгөө.

Модо бэлдэхэлэй Бурла нунткынхид Италийн леспромхозоо соо эгээл түрүүлн, томо багсаар модо ашаха түрүү арга хэрэглэжэ эхилээ.

— гэжэ бага комплексно бригады даагша нүхэр Бойцов үгэээ эхилхэн байна. Нунткын хоёр мастерска учы-ток түрүү технологи нэбтэрүүлжэ, ажалдаа найн үр дүн туйлаа. Нэгэ участогой хоёр халаанга ажаллана. Түрүү онол арга хэрэглэхэлэ үйлдэбэридо янала эхэ аша туйлаш гэжэ битэнэр өөһалынгоо дүй дүршэлнөө ойгожо абаабид. Манай нунтк үнэгэрлэн шэнэ жэлэй түрүүшн жэлдэ дүүргэнхэй. Даабарин өшөөр 107 мянган кубометр модо бэлдэхэ аад, тэрэнээ үдүүлжэ, 113 мянган кубометр хургэрэн байнабид. Минин даагша бага комплексно бригада тус-сөөо 104,2 процент дүүргэнхэй юм.

Туйлахан амжалтаараа ханаагаа амархагүй, энэ жэлдэ бүри эригтэй шангаар ажаллахаар модошотой шиндхэн тухай нүхэр Бойцов хөөржэ үгээбэ. Тэрэнэй даагша бага комплексно бригада байгша оной 11 барин түсбэй агууехэ найндэр болотор дүүргэхэ, жэл соо 20 мянган кубометр модо бэлдэхэ, шэрэхэ гэрэн улага абахан юм. Хэлээн үгээдөө хүрэхин тула түрүү технологи, дүй дүршэл саашааа үргэнэр хэрэглэхэ.

Харин ажалдан наад ушаруудад дутагдал бин байнаар. Леспромхозой хүтэбэрлэгшад модо бэлдэхэлэ дээрэ шэнэ онол арга хэрэглэхэ асуудалда ёшотой анхарал хандуулангүй. Тэднэр хүннин халаанга ажалдаа модошотой нэгшнэ эрэггүй, тэднэй эригтэнэр нонхорхоогүй. Хүнниндөө ажаллагшата элдэб бэрхшээлэй дайралдагшын мэдээжэ. Модо олодог газар гэрэлтүгдэлгүй, худалмэришад шэрэхэ дежурна машина үгнэ. Отологотон модоной үбэлтөө наадгүйгоор шарагтэжэ байгаа хаа, хабар, зунгад тэд олодо байдал үзэгдэнэ. Харин муу, заншлой частин дутагдалаг зэрэжэ модо шэрэхэ табилауулагуна.

Проблемска аймагай промышленностиин худалмэришадэй табан жэлэй түрүүшн жэлэй туршида мүү бошээр ажаллахан тухай партинын ан-тэхи райкомой секретарь нүхэр Ску-баренно тэмдэглээ. Шпала хуорон-дэжэ, мебель хэхэ, хуорөөдмөл мате-

риал гаргахэ, хабаргамал түмэр-бө-хон зүйлнүүдэ бүтээжэ даабарин үдүүлэн дүүргэгдэн байна. Ита-лийн леспромхозой коллектив 1966 оной даабаринаа гадуур 21 мянган кубометр модо шара.

Хэвэн ажаллаа шүүмжэлнэ өшөөр хаража үзэхэ, согсолхо, экономика-ска талаараа найн үр дүн туйлаха асуудал мундөө үеын шухала эригтэ болонхой. Тиммэээ претриятинуудай хүтэбэрлэншад, районий партина организац, үйлдэбэрлэн эконо-мико шухала, түрүү дүй дүршэл халан бадлахэ харгэтэ сэг үрлэжн анха-рал хандуула. Претриятинуудай байдал шанжалха, экономика талаараа найн үр дүн туйлаха асуудал партинын райкомой пленум зорилго табигдахан байна. Мун районий экономистнууд, түсбэй зохбөгшод, үйлдэбэрлэн түрүүшнэй хабаадлагшай экономика конференци үгэр-гэгдөө. Конференцид хабаадланы Улаан-Удэ гордой «Теплоприбор» локомтив-вагон заабабарилгын заводой түрүү дүй дүршэлэй тэмдэглээ. УЗВЗ-гэй коллектив ажаллаа эрдэм ухаалай эригтэн өшөөр эмхэдхэхэ талаар эхэ ажал бөөлүүлнэ. Үнэгэ энэ дүршэлнэн ганса манай районий промышленна претриятинууда бинэ, харин худогтэй бүхн претриятинууда халан абаалаа наа аша туйлаха байн.

Бага гаргашатайгаар эхэ продукция бүтээжэ, арга бөлмөжөө аяруулаха хэрэглэхэ, экономика байнаар шудалха хэрэгтэй. Энэ эригтэн өшөөр ажаллаа шэнжэлжэ наа, үнөө горитой дутагдал бин байнанын эригтэ. Жинсэхэдэ, Сэлэнгын модоной бааза хуужаха, үйлдэбэрлэн үрлэхэхэ эхэ арга боломжтой. Тэд мебель хэхэ модоной зүйлнүүдэй дутагдалаг дээр-рэлээ базын мебель хэхэ нэгтэ минин байха ушар олодо забралдана. Үйлдэбэрлэн хүснэй оройлго 50 процентий хэрэглэгдэнэ. Тингээжэ хал-гын гарам хэлэгдэл, продукциян горитой хүннин дутуу үгтэжэ байна-нын тооложо үзэхэн ороо бинэ юм. «Забайкалс» комбинатай хүгэлб-рлэхэ, мебель хэхэ, хуорөөдмөл мате-

риал хангахэ тухай боломжоло үзэхэ бээ гэжэ Скубаренно мэдүүлээ. «Забайкалс» комбинат нөдөнтон-ной түсбэй дүүргэсгүй. Тэрэнээ зарим нэгэ хүндэтэ шалтагайн үгнэ. Зарим леспромхозууда ажалдай эмхэдхэхэ тула. Бин байхан машина, техникэ муугаар хэрэглэгдэнэ, зарим бага комплексно бригадануудай ажалдай бүтээсэ бага. Претриятинуудай өөһэлөө шинжэлжэ шадахэ эдэ, мун эмхэдхэлэй ондоо дутагдалаа то-хбөдлөхон шалтагаан аяруулан уса-лахэ, түрүү технологи нэбтэрүүлжэ асуудалда комбинатай гэрлэн инженер нүхэр Короблев үгэээ зөрүүлээ.

Гэгдэлнээ гаргахэ, модо бэлдэхэхэ, шэрэхэ байгша оной түсбөө, абахан социаль уялгааа бөөлүүлжэ гэрэн шухала зорилго модонолой урда та-бигданхай. Дутагдалаа усадахэ ямар арга эч бинэ? Бин байхан техникэ-аппарат найнаар хэрэглэхэ, түрүү технологи нэбтэрүүлжэ, тингээжэ ажалдай бүтээсэ дээшлүүлжэ хэрэгтэй болно. 300 гаран комплексно бри-галануудай түрүү онол арга хэрэглэн ажаллаа наа, тэднэр нага соо тус бү-рилдөө 1500—2000 кубометр модо бэлдэхэхэ шадалтай. Модо уга зан-дан томо багсаар ашажа зөөжэ тү-рүү технологи модо бэлдэхэлэй зарим пункт, леспромхозууда амжалтатай-гаар хэрэглэгдэнэ. Шүүдүгтэн леспромхоз модо уга зандан түмэр замаар Улаан-Удын мөбелнин, модо бөлбөөрүүлгын комбината асаржа байха шэнэ арга бүри найхан хэрэг-лэжэ эхилээ. Тэрэн леспромхозо, комбинатань аша туйлаш. Томо багсаар модо шэрэхэ түрүү арга бү-хий леспромхозууда хэрэглэгдэнэ. Тинхын тула модо бэлдэхэлэй претриятинууд хүсэ эхэтэй трактор, машина, шэнэ тухалэй гидротрэн, хангана кран болон ондоо техникэ харилгагдаха. Модошотой ажаллаха таатай зохит эрхэ байдал байгуулаха, тэднэй ажууруулахэ, культурина эригтэ гүйсэй найнаар хангахэ ту-шаа комбинатай, леспромхозуудай хүтэбэрлэншад эхэ анхарал хан-дуулаха гэжэ тэрэ найдуулаа.

Табан жэлэй түрүүшнэй болон шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй республикын зүблөндө хабалд шад Улаан-Удын ТЭЦ-эй технологическа схемэ нонхрон хараа. Ф. СОРОКИНОН фото.

3. ШИНДХЭГДЭЭГҮЙ АСУУДАЛНУУД ГОЛ АНХАРАЛДА

Ажалшадай политическа, ажалдай эдбхи үүсхэлэй улам дээшлэжэ бай-нэ үгэ хэлээн нүхэр тэмдэглэгдэнэ. Табан жэлэй түрүүшн жэлдэ горитой амжалта туйлагдаа. Он-онхи коллективүүд продукция бүтээжэ даабарна үдүүлэн дүүргэ. Экономико шухала талаар туйлагдахан үр дүн ажалланидэ баясуула. Эдэ бүгдэ республикнай ажалшад оролдого ажалдай аша үр мун. Үгэ хэлэ-эн нүхэр нөдөнтоний үр дүн сог-солхо зуураа, шиндхэгдэгүй асуу-дал тушаа эхэ анхарал хандуулаа. Совет засагай 50 жэлэй гүйсэхэ жэлдэ амжалтаа арьбадахэ, дутаг-далаа усадахэ шухала тухай тэд-нэр тэмдэглээ.

Локомтив-вагон заабабарилгын за-водой оло мянган худалмэришадэй тү-дөөлгөн нүхэр Мухиданова три-бунада гарга. Заводой худалмэришад-дэй дунда дэлгэрэн социаль мур-сыоний дэлсын улам үргэжэжэ бай-нэ тэрэ тэмдэглээ. Республикнагай худалмэришадэй дунда Агууехэ Он-тальрин хүндэтгэжэ социаль мур-сыоний дүгэ баларуула үүхээл гар-ган заводийхид үнэгэрлэн жэлэй-нээ үр дүнгөөр омогорхон. Тэд туйлахан амжалтаараа ханаагаа амархан хүн үгнэ. Ойн жэлдэ бүри горитой амжалта туйлаха, ажалдай бэлгээр Эхэ ороноо бэлдүүлжэ гэжэ бүхн хүн шиндхэнхэй. Заводой кол-лектив Москвагай Лениней орденго Ленинскэ шухалгын механическа заводой мурсына.

Алартай ой болотор ажалдай үшөө олон үдэрнүүд үнгэрэхэ,— гэжэ Мухиданова хэлээ. Үдэр бүхэндэ амжалта туйлаха, Эхэ оройнгоо баян арьбадахэ тухай хүн бүхэн бодомжоло. Манай электромашинна цех локомтив хабарилгын цехтэй мурсына. Тэрэ цех мурсыооо хар-жа зөөбид, шиндхэгдэхэ ёшотой асуудал тушаа анхарал хандуула-байн. Тингээжэ хүсэ эхэтэй локомти-вүүдэй эдбхи түсбээрлэгэ найн ша-нрайтгаар заабабарилга, ажалдаа го-лодоо гаргахэгүй гэрэн улага абаа-бид. Манай хөхтэйхид хэлээн үгэээ бөөлүүлжэ эхилээ. Голдогоо гаргахэ өрөддөйлөө эхилээ. Тэрэнээ бага бо-лоо. Мун заабабарилгын ашаар ту-шаа гомдод, ажаллагта абаха ушар үсөөржэ байна.

ЛВРЗ-гэй түлөөлгөшэ энэ эхэнэр өөриного даагш бригадын ажал хэр-эг тухай хөөрөө. Бригадын гөшүүдэ заводой худалмэришад энэ жэлдэ шиндхэхэ зорилго урдаа табяа гэбэ. Заабабарин хэхэ даабарна жэлдэ най-нгар дүүргэхэ, экономика найн үр дүн туйлаха, ажалдай шар дээш-лүүлэхэ хэрэгтэй болно. Тинхын ту-ла эрдэм мэрлэжэлээ дээшлүүлжэ, буугааа илрэлсэ уялга урдаа та-биябид гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

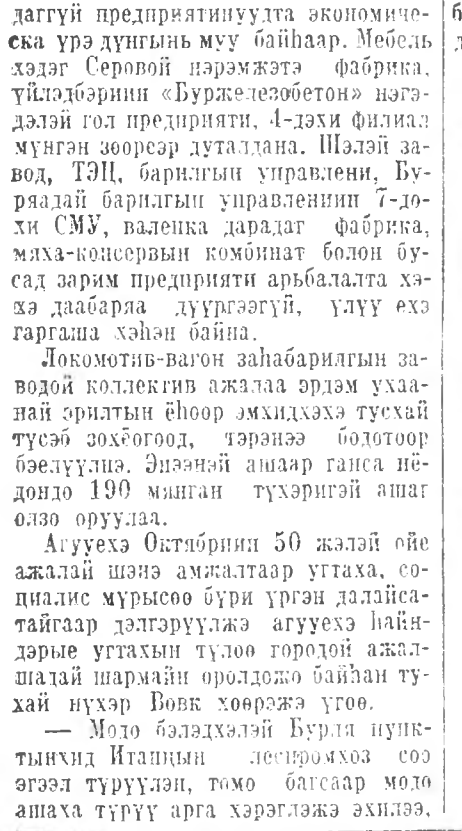
Кабацкын аймагай претриятинууд үнэгэрлэн жэлэй даабари муу ба-нээр дүүргэ. Тиммээгэй асбемени-гэ завод экономика талаараа найн үр дүн туйлаха, ажалдай шар дээш-лүүлжэ хэрэгтэй болно. Эдэ асуудалнүүдэ аймагай партинын организац, ажалшад өөһэлөө шинд-хэхэ шалтгагүй, тоторхой туйлаха хэрэгтэй юм.

Загаһанай промышленность мун ондоо томо томо претриятинууд үр-гэн хэрэглэхэлэй зүйлнүүдэ олоор бү-тээжэ гунса ёшотой анхарал хандуу-лагүй гэжэ Худалдаа наймаанай ми-нистр нүхэр Хабалов шүүмжэлээ. Олон зүйлнүүдэ республика соогоо бүтээжэ шадахэ аад, аяар холон гарална асарха багтай болочобид. Мебель, өмол хубаан, гутал, ба-рилгын материал, шибөөсө дутаг-дана. Хубаана үлэхэ үгүүр, мун жэл-сээ аад, ажалуулаха хэрэгтэй зүйлнүүдэ манай претриятинууд бүтээнгүй. Ондоо холон гарална үргэн хэрэглэхэлэй зүйлнүүдэ чархала үдүү эхэ гавгана хэлэнэ Худалдаа наймаа найжаруулахэ, худалдаа наймаанай культура дээ-шлүүлжэ шухала гэжэ Хабалов заа-

Барилгын управлени бин бий дутагдалаа усадахэ асуудала ш ралла хандуулаха байнаар. Олон рилга нэгэ доор эрхилэгдэнэ, тингээжэ материал, мунган зөөри үгээшэ тарагдана. Мун ажалдай байха ушар найрайтгаар бунга нэ, үдүү эхэ гаргаша хэдэнэ. Рилгын шарар эрид найжаруу хэрэглэгдэггүй арга боломжой олоо оруулаха гэжэ барилганад анхарал.

Би худалмэришад ангилд дөөлгөн байхан тулааа, элдхэн тэмдэглэгдэн промышленность барилгын амжалтаар омогорхобид гэжэ 8-дахн СМУ-гай бригадэй мунжэ хэлээ. Республикнай претриятинуудай бүтээн шри электрификац олоо оролто мэдээжэ болоо. Фабрика, завод протекци Эхэ оройнмай олоо дааст, хизаар элгээгдэнэ.

Манай управлени энэ жэлд миллион тухарийг барилга-хабарилгын ажал дүүргэхэ, али 1966 оны хилиөө 26 процентээр үдүү эхэ эхлэхэ юм. Управленин барилгын комбинатай гол корпусой мун зүйлнүүдэй хабаралга дүй байла. Манай наган болотор карни-тэхэй, ноорини нэгэн болотор корпусой барилга дүүргэхэ, тэд 1968 ондо комбинатай түрүү элгээ ашагдалдаа тушаалар табилагдана. Эгемнай харуусал зорилго болно. Тэрэнн дүүргэ зорилго хулааа элүүжэхэ харам Манай барилганад ойн хүндэ социаль мурсыоо дэлгэрүүлэнхэн нүхэр Фришкын бригадын үр дүнгээр, жэлэй түсбөө болзорхоонь үрчл, декабринь 25-а дүүргэнэ шиндхэнхэй байна. Абахан үдлэ дүүргэхэ арга боломжой дуулаан.

Зүблөнэй забхарлалгын үедэ.

Ф. СОРОКИНОН фото.

2. АЖАХЫН РЕФОРМО БЭЛҮҮЛЭГДЭНЭ

Республикнай хэвэн промышленна претрият үнэгэрлэн жэлэй хуугаада мундөө үеын үнөө нэгэ шухала асуудал шиндхэхэ, түсбэйлэгшэ болон экономика урмашуулгын шэнэ туримда орохо талаар горитой бэлдэхэ хэвэн хэлэсэн байна. Шинэ туримар ажал хэрэгжэ эригтэй болотон коллективүүд үйлдэбэрлэн ашаг олоотой болгохо, абагад ашаг олоодоо дээшлүүлжэ арга зам тотор-холно. Республикнай түрүү претриятинууд болохо «Теплоприбор», «Электромашинна» заводууд шинэ туримар ажаллана. Нарин сэмбэн фабрикын коллектив аша бэлдэхэлэ сүж дүүргэдэ, үйлдэбэрлэн шарар хүтэбэрлэхэ, эмхэдхэхэ туримда оро-хон. Үгэ хэлээн олон нүхэр түсбэй-лэгшын өдөн экономика урмашуулгын шэнэ туримда орохо бэлд-хэл тухай тогтон хэлээ. Үнэгэрлэн жэлэй шонин нэгдэнэ үйлдэбэрлэн шарар эригтэй байхан «Теплопри-бор» заводийн дүй дүршэл зүб-лөөндэ хабаадланид нонхоруулаа.

Манай завод республика соого эгээл түрүүлн шэнэ туримар ажаллаха хэрэгжэ,— энэ тус заводой директор нүхэр Ситов тэмдэглээ. Заводнай үйлдэбэрлэн шарар түсбэй-лэгшэ таармажатай үнэгэ хүннэйг, тогтууртай, хуужаан экономика эригтэй байба. Манай ажалшад партинын ЦИ-гай секретарин Палауэй нүүрээр энэ асуудал зүбэн хэлэсэн юм. Тингээжэ Ивонгэй шиндхэнхэн гүнз-гээр шудалган, ямар бэлдэхэлэй хэлэхэ байнэ табирагдхан юм. Үйлдэбэрлэн арга боломжэ мун аяруулан байна. Шинэ туримда ороохын тула бундэ бэлдэхэл хэлээ. Заводын ажал жэл соо шар-нар ажаллаба. Туримын үр дүн согсолхо. Энэ үр дүн эхэ найн. Түсбэйлэгшэ болон экономика ур-машуулгын шэнэ туримда оройнгой нүүрээр 19 процентээр үдүү эхэ про-дукци хуулаабид. Ашаг өдөө аба-тэ 49 процентээр дээшлээ. Найн шарартай продукция бүтээжэ, даа-баря үдүүлэн дүүргэжэ түрүүшнүүдэ материалнаар урмашуулгын фонд го-ритойгоор нэмэн үргэсэ.

Экономика реформо аша туйла-тай, хүмүүжүүлн ондоо үгэ шар-р-

Худалмэришад—үйлдэбэрлэн ээсн гэжэ эвэншөөшэ урда хэлэгдэ байгаабид. Харин эгээл мундөө экономика реформин бөөлүүлэгшэ байхаа, эдэ үгнүүдэй болото улаа шарартай ойгошотой, толо нонор болно. Үнэгэрлэн түсбэйлэгшын, экономика урмашуулгын шэнэ турим-да ажаллахаада, худалмэришад үйлдэбэрлэн болото ээсн өшөөр эригтэй, ашаг олоо оруулахаар арга зам бэлд-рэхэ, найн шарартай, наймаана гүй-сэтэй продукция эхээр бүтээжэ, тэрэнээ эхээр худаллаха буюу претриятинууда олоотой. Мун нимэ продукция бүтээжэ худалмэришад урмашуул-гын шэнэ туримда орохо бэлдэхэл тухай хэрэгжэ үгээбэ. Манай коллектив үйлдэбэрлэн шарар өшөөр эмхэдхэхэ, дүй дүршэлэй ойн баярай энэ жэлдэ бүри найн үр дүн туйлаха зорилготой. Үйлдэбэрлэн продукция наймаалха байгша онойгөө түсбэй декабринь 23-а, ондоо гурвундэ элгээгдэхэ продукция бүтээжэ даабарна декабринь 15-а дүүргэхэ, табан түсбэй шонго про-дукци үйлдэбэрлэн гэрэн улага хү-тэбэрлэнхэй абаа.

Нарийн Загаһанай райкомой секре-тарь нүхэр Вовнаев аймагай про-мышленность, транспорт, барилгын организацинуудай худалмэришад 1966 оной дүн тухай хөөржэ үгээбэ. Үйлдэбэрлэн түрүүшнүүд арга болом-жод аяруулан хэрэглэхэ асуудал-лаар сэг үрлэжн найрхоон. Эдб-хитэй түсбэй үйлдэбэрлэн шухала асуудал шиндхэхэ олон урлан нари-жуулган дурталх үйлдэбэрлэн нэ-бтэрүүлээ. Эизнэй ашаар 180 мянган түрүүшнэй арбалалта хэлээбэ. Айма-гай хэвэн претриятинууд хүсэ шад-гай үрэгдэхэн байна. Тингээжэ урда хандуульгынхэн бурагтэй эхэ про-дукци бүтээжэ.

Аймагай промышленностиин ажал согсолхо зуураа, түсбэйлэгшын, экономика урмашуулгын шэнэ туримда, табан үнэгэрлэн ажаллаа, хоёр үдэрлэн амерха нөдөлдэ орохо бо-

лодхал тухай тэрэ тогтоо. Энэ талаар зарим тэдэ бэлдэхэлэй хандобонь, дутагдал янала бин. Зарим претриятинууд ажалдай бүтээсэ дөшнө-лүүдэхэ, продукция үнэ сэн хамжа-руулаха арга боломжой хэрэглэгшэй, алмалта туйлаха гэжэ ёшотогоор оролдогогүй. Нүхэр Вовнаев эдэ дута-гдалнүүдэ аяруулаха, тэрэнн усадахэ арга боломжой бин байнэ тэмдэглээ.

Аймагай олонхи претриятинууд нөдөнтон продукцияна үнэ сэн хамжуулаа, ашаг олоотойгоор ажал-лаха гараа,— гэжэ партинын Ага-тын райкомой секретарь нүхэр Ра-днэев мэдүүлээ. Нүүдэн толоон жэлдэ гэгдэжэ явахан Агагтын трико-тажна фабрика даабаринаа гадуур 110 мянган түрүүшнэй продукция бүтээжэ. Гурвонд ашаг олоо оруулаа. Энэ үгэ технологи нарижуулан най-жаруулаха, шэнэ туримда орохо талаар ёшотой бэлдэхэ хэлээн аша үр дүн мун. Фабрика байгша оной хо-рдоон хахалта түсбэйлэгшын, эконо-мико урмашуулгын шэнэ туримда орохо түсбэйлэгшын. Тиммэээ энэ коллек-тив продукциян шарар найжаруулаха хэвэн хэмжээ бөөлүүлжэ байна. Ажалшад харуусалаа дээшлүүлжэ, шонго туримтай гол ёшотундэ тэлд-дэ бэлдүүлжэ харгэтэ хүмүүжүүлн худалмэришад оруулагуна.

Ажалшад эригтэй шонго туримда оро-хо аймагай ондоо зарим претриятинууд бэлдэхэн. Үйлдэбэрлэн гол фондунүүдэ ашагтайгаар хөөрлөхэ, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлжэ, гурвонд ашаг олоо оруулаха гэжэ модо асуудал эдэ претриятинуудай гол анхарал хандуула. Промышленностиин, барилгын коллектив бүхэн табан жэлэй түсбөөр харгалдана зорилго хэрэг дээрн бөөлүүлжэ га-ража шиндхэнхэй. Коллектив бүхэн Со-вет засагай 50 жэлэй ойн гүйсэхэ жэлдэ жэлдэ хаха ажалла харалан, то-дорхой уялга абаа. Нүхэр Раднэев үйлдэбэрлэн ондоо асуудалнүүд туй-лаа тогтон хэлэхэдэ. Агагтын ая-ротранспорта континер шонго маш-инуулаха хангахэ, хууло тосонхун-та шонго магиструудэ барихэ хэрэг-тэй гэжэ тэмдэглэсэн байна. Мун гу-

рунгой комиссар тушаагдажа абахан Харанхын шараруулгын фабрикэ нотагай рудагаар хангахэ асуудал тэрэ табила.

Зүүн-Сибирин материально-технич-скэ управленин начальник нүхэр Прихорько зүблөн дээрэ үгэ хэлээ. Манай Эхэ орон өөриного 50 жэлэй өйе эригтэн амжалтаар угтахэ гэжэ урмашаа бага найдамтайгаар алхалха юм. Мундөө тугадар алаха урлагш-наа хэхэ арга боломжонуднай ай-тахабэрлэхэ. Эхэ оройнгоо баргад-нугүй балнуулжэ хамгынна аша тушаа оруулаха хэрэгтэй гэжэ тэмдэ-глээ. Материальна арга боломжой претриятинууд бүхэндэ бин, тэрэннэ зүүбөр хэрэглэхэ шухала. Манай управлени энэ талаар претриятинууда туйлажмаха хургаа уялгатай. Претриятинуудэ материаллаар хэрэгтэй зорилго хангахэ хэрэгтэ завод, фаб-рикатууд өөһэлөө хабаадлахэ хэвэн.

Түсбэйлэгшын, экономика урмашуулгын шонго туримда претриятинуудай олоор орохо бүринь продукция наймаалха асуудалай улаа шарар бэлдэхэ. Претриятинууд бүтээнхэн продукция сэг соонь худаллаха гэжэ оролдого болохо. Продукци эхээр бүтээжэ, тэрэнээ худалдан наймаал-ха, тингээжэ ашаг олоо оруулаха хэр-эгтэй болно. Зүүн-Сибирин управ-лени претриятинуудай продукция Эхэ оройнмай аут бүхэн тэмдэ, ондоо олон гурвундэ элгээгдэнэ. Найн шарартай продукция наймаандэ үзбэгшэй ха юм. Шинэ туримар ажаллаха байхан претриятинууд продукция наймаалха шарарин түсбэй дүүргэнхэй байна. Агуушан аргаар хү-дөөлгө претриятинуудай олонхын нимэ даабарна дүүргэсгүй, ондоо тэрэ хэрэгтэй продукция сэг соонь элгээ-жэ шаалагүй байха юм.

Ажамин реформо гурвонд, претриятинууда аша туйлаш. Шонго туримар худалдэг претриятинууд хуорондоо хэлбөө байгуулаа, ондоо газарта шухала хэрэгтэй продукция бүтээжэ оролоно. Продукцин шарар коллектив бүхэнэй анхарха шухала эригтэ болонхой. Наймаана гүйсэгүй, минн сэлтүүлжэ харгэтэ хуулаа зүйлнүүд урлан үсөөн бинэ бүтээгдэлгэ байгаа. Харин мундөө эхэ хэмжээгэй продукция худалдаа бү-рий претриятинууда эхэ ашаг олоо оруулагдаха.

АЙМАГАЙ ЭМХИНҮҮД ТУҢАЛАГ ЛЭ!

Сайн бага, Газар хара шахуу, лүүгээ наажа, тала майлын үүсгэж бодо мал хүрэгтэнэ. Энэ үүсгэж хэбэртэй... Гэбэньшэ ажал дээрэ хүдэлөөнд түрээс хуряжа, үдэр хүнигэ үүсгэж хуряжа, тухала габинад. Сайн аймагай Чисаанын соёлтой гэрлэх отделини. Энэ дүрээр модон соо нэмжлэн тал дээр—Ута-Гул, Хүдэлөө эхилэ, үдэр холын Хүдэлөөн үүсгэж хэдэн арбаад отаранууд үүсгэж байжа, олон тоот хонинд гарахан түүгээр бүхэнийн хамта голтойн гараа хорлоотой гэжжээ гэнэн түгэс эршээтэй. Заримашуул хүнээр үүсгэж, мөн хурьгалхана дүрээр хониндоо хажуу, харуу-лхаа хониндо. Магазинишэ оло-тоо хуртайгаа хадхашышэ сүмүүшүү налрина. Эгээл энэ үүсгэж хонин, малхан бүхэнийн сүмүү анхаралаар хүрээлжэ, үүсгэж хурьгалхана бүхэнийн хамта тула хамаг юмнэй хэгсэ байланишэ элэнэ.

Угдэжээ... Ургэна шийргүй, үдэр хүнүгү ажаллаа, үдэрээшэ ажалд үзэгдэнэ. Тээд эмшлэ-сэн хүдэлмэришэ ферма, ота-рын хууцээр отго ябанугүй. Умар шалтагаанышэ габал, ажаллагна фельдшернишэ өөрөө үүншөө үн-шээжэ болындаа оронхой. Нү-гөөд фельдшернишэ түбэйгөө тохолол дээгүүр ябад лэ, саашаа өшөө ямше аргугүйдэнэ. Яарал-тай туһаламжа үзүүлжэ машинишэ эдэржэ хэрэгэ болонхой, зан-сааха хаягданхай. Али нэгэн мал-

шанай хүндөөр үбэлээл, тэрэ-нине болындаа абаашахын тула энэ тэрэ хүнине гуйханаа эхилээд, айхабтар таагүй ябадал гарана.

Имэ байдал тухайшэ мээжэ-байгаа, аймагай (Хорин) боль-ница зохио хэмжээ абаагүй. Жа-шэнь, нүүдэл бригада эмхлэ-жэ, мал ажал дээгүүр абуулжэ, хаагыгэмжын гү, али эмшлэ-гн хүдэлмэри абуулха аргатай байгаа гү? Аргатай байгаа. Тээд юушэ хэгсэ гүй. Энэ шалтагаан габал, аймагай болындаа үзэгдэ үүсхэл тушоно.

Мүн олонхи отара, ферманууд-бани болон бээд аажаа газарнууд угы залда. Энээнэй хойшоо габ-бал айхабтар. Зарим ферманууд-гадланай үбшэн дэлгэрдэг. Хор-хой санха баа умартаг. Сааша-ла нэргэлэмжэ—ойлгууламжын хүдэлмэри эршээтэй болгохоо габна, совхозой хүдэлмэришэ томодогдотон ферма, отара бү-хэндэ санитариа барилга хэжэ, мо-до, хайтагай гэхэ мэты эртэн-хэ бэлдүүлжэ, буулгуулха умар-тай. Мүн ариг сабар хинхэ тус-хай дружина, постнууд алишэ—холо ойрыншэ мал ажал дээрэ угы. Мал харууналхана гү, али ашаг шашышэ хуряахана мели-циннишэ ямар гурим дүрмүүдэ бэлдүүлжэ тухай санбюлетени гаргажа, хоёрдөөнүүдэ үнгар-гэжэ байха, ариг сабарай хинл-ла хэжэ дуртан хаа-хаанугүй ол-лохо, энээнэйшэ аша туһашэ ехэ

байха хэн. Энэ фельдшерэй лунт эмэтэй гэжэ сэхэ тэмдэг-лэнт.

Худалдаа наймаа хаража үзэ-хэдэ, отделинин 40-өөд гүүртэ, отаранууд дээгүүр автолавка тус-ца график, маршруттай ёшоо яба-даг. Наймаалагша-жолоошон Та-рянаша Мункуев аяр Шабарта, Хүдэлмэришэ хуртар ямаршэ хаа-дгүйгөөр гүйлгэдэг. Трикотаж, ноо-фон буд, костюм, үбэлэй дулаан хубсаха, ногоон сай, папирос гэхэ мэтын үдэр бүрин хэрэгдэм-жын эд бараа тиншэ абаашахана габна, малшалдай захил холо аба-даг, тэрэнэ али болохоор дүү-рэхын хойношо оролддог. Ралио-приёмник, велосипед, хубсаха угсаадаг машинишэ түбэйгөө бу-гаришэ урагштай хайнаар үгэр-хэ байланишэ дамжаггүй.

Энээн тухаша нотагай худалдаа наймаанай бүлгэмэй правлени болон Хэжэнгын райпотребсоюз бо-ложо үзэхэ, шийдэхэ хэмжээ абаха болоно.

Юрэнхи дээрэ Чисаанын сов-хозой дурсагдахан отделинид ажабуудалай хэрэгдэмжэ хангалга дээрэ үшөөл олохон дутуу дула-нууд бин байхаар.

Энэние усдахын тула шэнэ аймагай хабаата эмхи зургаанууд тон ойрын сагта шийдэхэ хэм-жээнүүдэ бэлдүүлжэ бээ. Тин-гээ хаань, малай үбэлжэлгын бү-ришэ урагштай хайнаар үгэр-хэ байланишэ дамжаггүй.

Башуурэй «Дружба» колхоздо үбэлжэлгын үедэ малшал, хониншэ ажабуудалай талаар хангалга явала хайнаар эмхидхэдэнхэй. Томодогдотон ферма, бригада дээ-гүүр наймаалагшагуй киоскууд нээгдэнхэй. Мүн столовонуудта малшалда гэжэ халуун эдэн холо бэлдэтэй байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эдэе шанагша Александра Синцына малшалда бэлдэхэдэн халуун эдэе таби-хала байна.

Ф. СОРОКИНОФ фото.

ГОРОДОЙ ЭМШЭЛЭГШЭД — ХҮДӨӨГЭЙХИДТЭ

Илэ худөө хоёрой ажалшадые үүсгэж талээр жэгдэ бай-гуулаха, ехэ илгээшэ зайсуул-гай партини ХХШ сьездын шийдэринэ бэлдүүлхын тула хү-дөөнотой хүн зоний медицинни шийдэ хайжаруулха гээнэ тон эрдэ шанартай.

Имар тинмэхэ эмнэлгын алишэ үүсгэж зургаанууд худөө ню-ртал тушаа ошоо анхарал табид-га. Гүрэнхидэ тухай нарин мэргэ-лэй туша үзүүлжэ, үбшэ шэнжэл-мэцээр республиканска болындаа гэрлэх поликлинишэ ошоо хүдэл-мэри абуудад. Гол шухала эмнэл-гын мүн туһаламжа хүрэгэ кабин-етт (биохимини, бактериологиини, иммунологиини лаборатори-и, электрокардиографиини рентг-ен кабинет гэхэ мэтэ) энэмдэй бин-ийн олон янзын түхээрлэгэ, зэр-гүүдээр хангагданхай. Врачууд шийдэнишэ эмшлэхэдэ мүнөөнэй түдэс хэрэгтэнэ.

Имар хамта, аймагуудай больни-цэд тухай нарин мэргэжэлэй хэмжээ үзүүлжэ түб болохоо шэнэ биригүгэй гэжэ шүүжэлжэ-лэ. Заабарингаа ёшоо респу-блик поликлинишэ үбшэнэтинэ шал аймагай больницанууд эль-өө умартай юм. Тээд энэ гурим шүүжэлжэгүй. Илангала Зага-и, Улаан-Удун, Прибайкалени, энэ аймагуудхаа үбшэнэтинэ

участогой врачууд, фельдшернууд, аймагай больницин мэргэжэлтэдээр үзүүлэн шалгуулангуйгөөр, ошол-лоо мэдэл лэ түбэй поликлинишэ абуулжарууна. Мүн городой хүн зон энэ олоороо эрдэг. Имархэ худөө нотагуудта ошожо, тухай нарин мэргэжэлтэй туһаламжа үргэнөөр үзүүлжэ гэхэдэ ехэ бэрхшээлүүд тобоходоно.

Тингэбэньшэ худөөгэйхиде эрхим хайнаар хангаха асуудал респу-блик поликлинишэ гол анхаралд байдаг. Тэдэние энэ амаршэ ээл-жээ очердэггүйгөөр үзэдэг гүрм-тэйди. Тэрэнхэ гаши, бригада—17, нэгэ-нэгээр—66 врачууд рес-публикнишэ аймагуудаар, илангала холын нотагуудтай ферма, ота-рануудаар абажа үбшэнэтинэ үзэнэ, хүдөөгэйхидэй элүүрыс хамгаалдаа эмхидхэлэй-методическа бодото туһа-ламжа үзүүлжэ.

Поликлинишэ дүй дүршэл ехэтэй, бэрхэ врачууд—невропатолог Н. П. Якулова, терапевт, Е. И. Моч-алкина. Р. Р. Васильева, хирург З. М. Баханова, ревматолог М. Е. Ни-томоская гэгшэд илангала хайнаар ажаллана.

Хүнд үбшэнэтинэ яаралтайгаар эмнэхын тула тухай мэргэжэлэй врачууд аймагуудай дуудалгаар ошолот байха юм.

Жашээлхэдэ, врач А. Ф. Иценко үбсүүс сэжэнхэ яна эбэрчин үбшэн-этинэ аргалдаг, нотаг дээрэнэ

яаралтайгаар операцн хэдэг. Тингэ туһаламжа Загарайн аймагай Н. П. Афанасьев, Зэдэн аймагай В. В. Далаев гэгшэдэ үзүүлжэ. Кардиолог-врач Н. В. Мясоедова зүрхэнэй хүн-дэ үбшэнэй хүнүүдтэ яаралтайгаар ошолот. Тара нахан Баутын аймаг нишээжэ, үбшэн А. В. Семушевай али наһыс үхэлэй наарнаа мулталжэ абаа. Нүүдэл үдэ энэ врач худөө нотагуудта 48 удаа самододор ошо-жо, яаралтай эмнэлжэ хэһэн.

Врач Ю. А. Цыдылов толгойн, уураг тархин гэмтэл болонхо хүн-үүдэ эмшлэдэг. Тэрэнэй ашаар Тарагагай тосхойн хүндэ үбшэнэти Ю. А. Каранетин абаргада. Хүүгэдэй хирург-врач Н. П. Бальбуров хамга-гай заахан хүнүүдтэ яаралтай эмнэл-жэ хэдэг. Энэ доктор байгша оной ян-варин 7-до яаралтай худалгаар Хо-рени аймагта ошожо, 4 наратайхан Борова Прада туша хүрэгэн.

Врачууд, медицинни бүхи худэл-мэришэ габалд өөлдөгшөө мэргэжэл ша-даришэ бүрин хэрэгдэжэ, худөөгэй хүн зондо эмнэлгын али болохо ту-һаламжа үзүүлжэ хамта, үбшэн-нөө уришалан гаргылха, ариун са-барыс сахиа талаар тон ехэ худэл-мэри абуудад.

Нигэжэ манай республикнишэ боль-ницинхид худөөгэйхидтоо туһална. Эдээр бултаран Агууехэ Октябрин алдарта 50 жэлэй ойе бүхи совет хү-нүүдтэй наган адли, ажал хүдэлмэ-рингөө амжалтаар утгахын хойно-шо оролдно.

А. ФИЛИПОВ, республиканска поликлинишэ главна врачай орлогшо.

...Ноябрин 7-ной үдэр Смолен-сктэ шөглөөб. Юундэб гэхэдэ, тэндэ Петроградой Советэй заселани боложо байгаа бину. Энэ үдэр нээгдэхэ Советүүдэй Хоёрдохн сьездын делегатууд тэрэ заселани дээрэ хунгагдха байһан.

...Нюргар набтаршаг, бата ба-хим багтэй хүн энэр дээрэ гара-ба. Советүүдэй Нэгдэхн сьезд дээрэ большевигүүдэй бишын-хай бүлгэс тэрэ хүнэй толгойл-жэ байхэ хараа хэм. Тэрэн Ленин бэлэй. Харин Петроградой Со-вет нэгдэл тэгэе, бата бэхи боль-шевиг депутатудтай бүлэг боложо гол түлээ үрдинхэй байба. Нэгдэл-хэе байгаа Советүүдэй сьезд тэрэ тогтожо, ород худэлмэришэд, солдатууд болон таряашадэй ре-волюционн хараа түсөө бэлдүүл-жэ шалха гансахан орган байһан умарше Лениней ошолон зааха-дны, зал соо хуушад шарьега-уудан алыа ташаагаар угтаа. Хү-дэлмэришэд-уудан гвардеецүүдэй, гарнизондэй-сөөгүүдэй туһалам-житар Сарэгэй-революционн Ко-митет Убэлэй ординне гартаа абаа, министрүүд баран хинлэ-лдэ абаа, харин гансал Керен-ский автомобиль буужа гэрьел-лэх тэдэн мэдэн мана һаа зотал гээд ханшбэ минни хажууда шэ-бэнэб.

Нэгэ дахбар доошоо буужа, большевигүүдэй партини бөөрөгэй байрлалан таһага руу орооб. Тинхэдэ революционн генеральна штаб бин юм һаа, одоол энэ гэжэ ажаллаба, юб гэхэдэ, эндэ-һээд хотын али бүхи зах хиза-аар руу инструктор абуулагдалаг, тини тэдэ зонинишэ бусахадаа, ша-на хонин болон мэдээнүүдэ та-һалгараагүй асардаг байба. Харин дээдэ дахбарта, меньшевик-эсер-нүүдэй хуушан бөөрөгэй гүйсэлхэ-хэ комитетэй таһага соо хон-жан, хонин дунин хэн.

Советүүдэй И сьездэ бүхи орон соошоо суглархан делегатууд үдэрэй гурбан часа асари ехэ зал соо хүл хоорег асари боложа. Большевигүүдэй хандлинууа хүн зоноор шэгээтэй, тухайлхала, тэ-дэнэр сьездэ сугларгашадэй лаб-лэ тэн халадын болохоор хэбэр-тэй. Зүүнэй тала баримгалдаг эсернүүдшэ, мүн Россин хойто захын таряашадэй Советүүдэе гүйсэл шахуу гарта абаһан тар-яашадэйшэ партинишэ делега-туулайнгаа тоогоор большевигүү-дэй хаананшэ хүрэхөөр бамэ байба. Советүүдэй I сьезд дээрэ хунгагданан турүүншэй Гүйсэл-хэ комитетэй гэнүүд снээд дээрэ гараба. Тинхэдэ Нэгдэхн сьезд дээрэ баруунай тала барим-талдаг эсернүүд болон меньшеви-

ШЭНЭ УЕЫН ТҮРҮҮШЫН ҮДЭР

Англиш буржуазна үзэл баримталаг «Манчестер гардиан» газетин корреспондент Филип Прайс Лейхекс Октябрин социал революционн тулэ үзэр Петроградта байһан юм. Хожомын «Ордои революци тухай минни наамжа» элэн ном бэлдэ бэлэй. Тэрэншэ навар «Осполитизидат» ород хэлэн дээрэ хэлэжэ гаргахан.

Хэлбэлэй номной агентсэ (АНН) уншагдай анхаралда Ф. Прайсэй номхоо нэгэ элэе дурдахана.

гүүд энэ мүнөө Советүүдэй Хоёр-дохн сьездэ большевигүүдэй байгшалад олон хэн. Турүүлагшын нуури меньшевик Дан эзэлб. «Бидэ эндэ данышэ һаа өөрэ эрхэ байдалда сугларбади,—гэжэ тэрэ хитүүтээр эхилб.—Учредительска суглаланай хунгалтын болохоо байхала, энэ сьездэд хабаадажа байһан нэгэ партинишэ засг түр-рээ хинлалдаа абаһаа. Хуушанай Гүйсэлкомой гэнүүнэй эрхээр энэ ябадалышэ буруушажа бай-һанаа мэдүүлб. Али тэгшэ эрхэ баримталха Учредительска суг-лаае зарлаха үндэшэ нүүдэй зурга-нарын туршада бэлдэжэ ша-далан манай Гүйсэлкомой өөрингөө уялгы дүүргэ гэжэ тоолооб. Тингэһэ мүнөө өөрингөө эрх-нүүдэ хуряжа, Советүүдэй Хоёрдохн сьездэ шэнэ президу-мэ хунгахынь Гүйсэлкомой дурал-хана». Энээнэй удаа делегатууд большевик Свердловыс турүүдэ-шэ болгон хунгаба...

...Удаань энэр дээрэ Ленин га-раба. Тэрэ амаршөөр аали намдуу-гаар үгээ эхилб, сэлхэлээ эхээр хүдэлмэришөө тингэжэ болоо. Хү-дэлмэришэд болон таряашадэй правительство байгуулагдха гэжэ тэрэ хэлэб, тэрэнэй гэнүүд сьезд-дын үзэмжэдэ табигдаха. Совет сьездын үмэнэ резолюци дурдах-ха, тини тэрэ резолюционн үнэ-һөөр декретүүд баталагдаха бо-лоно. Саашаа эб найрамдал ба-талха зоригоо урдаа табижа, мүн-өө фронт дээрэ дары байлдаа зог-соохо алхамуудыс хэвэн тон шу-хала гэжэ тэрэ заба. Тинхэн зор-илдоор соронинуудтаа болон дайнда хабаадагша байгаа эгээн томо гүрэнүүдэй урал эльгээхэ, удаан тэдэнэй харюу хүдлэхэ бэлтэй болоноби. Тухай тогору-хойгоор хаража үзэгдэнэн хуулин гаржа хүсэндөө оротор, таря-шадэй обшинуудтай газарай хэр-гээр эрхилхэ комитетүүдэй бай-шуулай газар сар зураа эзэмлэхэ эрхэ олохо тухай хоёрдохн дек-рет сооно хэлээтэй.

«Сар дары фронт дээрэ байлдаа эрлөөсохо тухай дурдахха зураа, пролетариарай хүдэлмэришэ эзб-хитэй хабаадаһан орунуудай ту-руу үзэлтэй худэлмэришэдэ билэ ханданаби. Бидэ чартист хүдэл-мэришэд эрхэлхитэй үүдэхэн Англин худэлмэришэдэ, ангиингаа ту-

дөө тэмсэлдэ хүсээ нэгэтэ бэшэ шэрээһэн, харуулан Франциин худэлмэришэдэ, социалистууд тухай хуулитай эрид тэмсэжэ, аса-ри хуулишэ амхинуудыс байгуулжа шадалан Германиин худэлмэри-шэдэ ханданаби».

Эндэр дээрэнэ зал соо хуушан делегатуудыс анхаран хараба, нэгэ ошоо шэнжэ тэмгэлэмээр хон, юб гэхэдэ, энэ залуу уетай-нэй сьезд байгаа бину. Хандли-нууд дээгүүр бэе бэетээе каша-салданхай хүсэн түгэдэр, элүүр мундуу Балтин филолой залуу ор-нууд, фронтшо эргашад жэрьыл-дан хуугаа хэн. Тэдэнэй дулаһаа харанууд самсаттай, урбуулга ар-хан малгайтай Москва болон Пе-троградтай мастероой зоинууд ил-гарна. Таряашадэй эльгээһэн де-легатууд гол түлээ залуу солда-лууд хэн. Тэдэнэр фронтшо ню-таа бусамсаараа, тэнгээ Совет-үүдэе эмхидхэжэ, шэнэ хэрэг үүдэхэтэй байгаа бину. Ингэтди-гүншэнишэ хэлэн түлөөлөгшад бин хэн, мүн тэдэнэршэ гол түлээ залуушууд байл... Хаа-яал тэ-дэн соошоо дунда наһанай интел-лигенциин түлөөлөгшадые болон ута хахалаараа илгардаг наһа-жаал таряашадые оложа харахар хэн... Сьездын үшөө нэгэ хонир-холтой шэнжэн гэхэдэ, делега-дуудай дилэнхи хубинь Россин түбэй болон хойто областнуудай түлөөлөгшад байгаа. Энэ умарше гайхалгүй хэн, юб гэхэдэ, хойто болон түбэй областнуудтаа үгы-тэй таряашад ухандугуй олон, хо-ногуудань—мастероойнууд дүү-рэн, тинхэдэ худөө нууринуудай таран ажаллар жүрөөдөн, фронтшо бусажа ердэн солда-дууд барагдашагүй олон хэн.

Удаань арбан час багаар Смоленскоо гаржа ошобо. Уй-лаасжа байһан бүлэг худэлмэри-шэд болон Балтин филолой матро-сууд сьезд тухай өөһад хооронтоо хоёрдэнхэ хэбэртэй. «Бидэ мүнөө бүхи орон соогоо революционн дү-лэ дэблэжэ, газар нотаг бүридэ ойлгууламжын болон эмхидхэлэй худэлмэри абуулха ёһотойби. Тингэһэ нагашыс делегат энэ, шийсэллэ, хаатаха эрхэгүй. ша-далаа һаа түргэн хурха, ошохо газараа зоригоо болон»,—гэжэ тэ-дэнэй наганшэ хэлэжэ байхыс

эли соносоо хэм.

Би Невагай эрьсэ зүбшэн ал-халба. Мүрэн зарим гуйхан газар-га, вершини нугоо зах багаар мульһан хургаа үмэлхэй. Финскэ тохой тэһэнэ нойтон сабар шоб-рини манан бөөгөршэн байба. Ва-сильевска арал багта бууруулаа Убэлэй орон руу шугуулуулхы «Аврора» крейсер, нага эминен зогсоно. «Зогсо!»—гаһан огойг соносоходонь, үйлэс хүндэлжэ хаагаад байһан бүлэг улаангвар-деецүүдэй жагсаал өбөрбөө.

«Керенскиин министрүүд хаа-на байна ха?»—гэжэ нэгэ хэ-руушан сэрэгшэнэ асуулаам: «Найламтай газарта, Невагай ну-гөө эрьдэ, Петропавловска хэрэм соо»,—гэжэ тобишохоор харюу-саа хэн. «Энэ руу абабал, та тинишэ ошожо биригхгүйтэ»,—гэ-жэ нүүдэл сэрэгшэнэ хэлэб.

Би хоорго бусаха багтай боло-боо. Харгилаа солдат хубсаха үм-дэнэн эхэн-рүүдэтэй умарба. Тэ-дэние буттай хүнүүд туугаад абаба. Энэ үдэс мэдэвэл, тэдэнэр эхэнэрүүдһээ биридһэн хэлэй баталонойхидэ байшоо. Полити-ческэ талаһаа эгилэ найзабарни-тай шэнгээр оройой буржуазни-та наһагдал, большевигүүдэй урда-һаа тухирагдаһан элэ һанна үнөө-лэ дарагданаһан, ухаан боллоло төврөншэн хүдөөгэй басатуудыс хайрлахар хэн. Бүхи гарни-зонной Сарэгэй-революционн Ко-митетэй тала руу орошоходо, юу хэһээ, дахыашыс мэдэхэе боли-шоо тэдэнэр Убэлэй оройной ха-жуула орооролжон байгаа бину. Мүнөө тэдэние Петропавловска хэрэм руу туужа абаа. Зүүн-уудангуй тэдэние тэнгэһэнэй сү-лөөлжэ, гэр гартыс, туралхид-тэн эльгээһэн юм.

Нева муранай хүүргэ алад га-ража, Петропавловска хэрэм руу дүтэлб. Удандын улаангвар-деецүүд зогсоно. Харин хаанта за-сагай хүдэ болон энэ харамай банин тэрэ улаан гүт наһаажа байба. Ушөө үсэгэлээр хаа Ке-ренскиин министрүүд Убэлэй ор-лон соо хуушай, бутаран наһа-ран халажа байгаа нитын гүри-май хули зана шийдэхэ байгаа һаа, мүнөө тэдэнэр энэ хэрэм соо хаалгатай бину. Харин үсэгэлдэр лэ энэ хэрэм соо хаалгатай хуу-шан олохон большевигүүд мүнөө шэнэ Россин хули зана шийдэхэ захалаа. Түүшын мөөр эрьдэлжэ, элэ саг зууринхитэй засг түр-рэ нэгэ хүн соо хүнөөдөл. Тини оройой революционн шэнэ шатадэ орооб. Худэлмэришэн, таряашан болон солдатуудай Советүүд ила-лта туйлаал! (АНН).

(Түгэсхэлэнь хожомой номерто).

ХУДАНАЙ СОВХОЗДО

САШАЛАН ДЭЭРЭ МУЛЬБЭН ХАДА

Билэй шэмэрүүн хүйтэнэй ту-м дундаа байбашыс, Худанай шийдэ гурбадахн отделинин Шаалан дээрэ эршээтэй ажал хангагуй.

Энэ жэлдэ үбшэ ногооной үн-дэр байжэ ургаса абажа, аймагай эмнэн болонхо эрхим дүрөөд шийдэ Гыльковай эвеногийнхн эсэ үзэрүүдтэ сайшалан дээрэ шэнэ залыжа сулоо тухагүй. Удугуй гэжэ газарта хамта 30 га-ны ивнган кубометр тухай тошон хэсэгдээ. Мүн Нэгдэлдэ дүрбэ шийдэ кубометр мульбэн сабша-на дээрэ хүрэгдөөд байна.

— Хүүдэй үдэс хоюо ган га-туу боложо, сабишаланһанмай үдүгэй ургаса гаранагүй. Мүнөө

Февралин тэн болотор хонинд түү сүм абажа дүүрэхээр кара-лагдана.

ХУРЬГАД «АДХАРНААР»

Энэ жэлдэ манай гурбадахн от-делинид хонинд түү абагара эршэ эхилээд, эмхитэй хайнаар үгэр-жа байна.

Отделинин хоёр бригадала хам-та гурба мянга шахуу хурьгад а-бажа. Түүрү коношод Чимитиа Санжиевагай отарада 400 гаран хурьгад гараад, нэгэшыс толгой хорлоотой түүжүүлэгдэнэ. Мүн хониндоч Намдал Абидуева, Гу-сын Цыбикова, Доржо-Ханда Жа-маранова, Татьяна Рассохина, Иван Колесников болон бусад тус тустаа 200—350 хурьгагай бо-лонхой.

Угдэжээ декабрь, январьда үхэрүүдэ эрчим хайнаар каруу-налжа, энэ хоёр нара соо малайн-гаа шигүүр хамта 19 центнерээр нэмээгээ. Тэдэ үхэрнүүдэнь һаа гүрэндэ тушаахадны, тус тустай 2,5—3 центнер татабан байнэ. Габна бүхи малайн 14-нинишэ ар-шын тарган, үшөө 36-нинишэ дун-һаа дээшэ шалдагтайгаар абад.

Х. ЖАМСАРАНОВ.

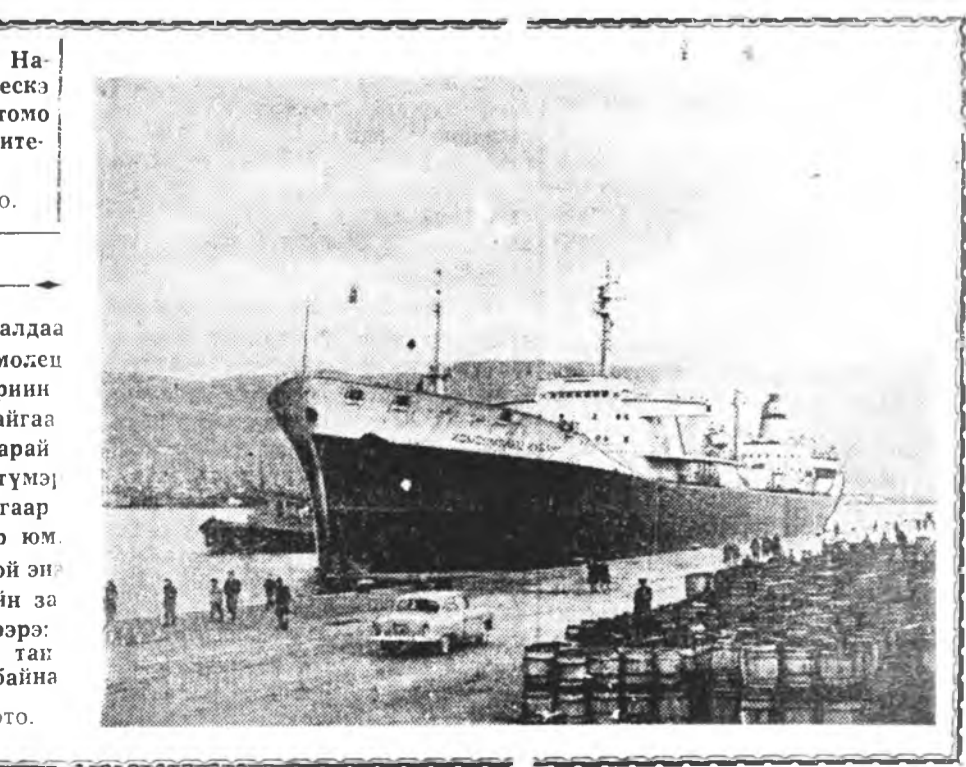
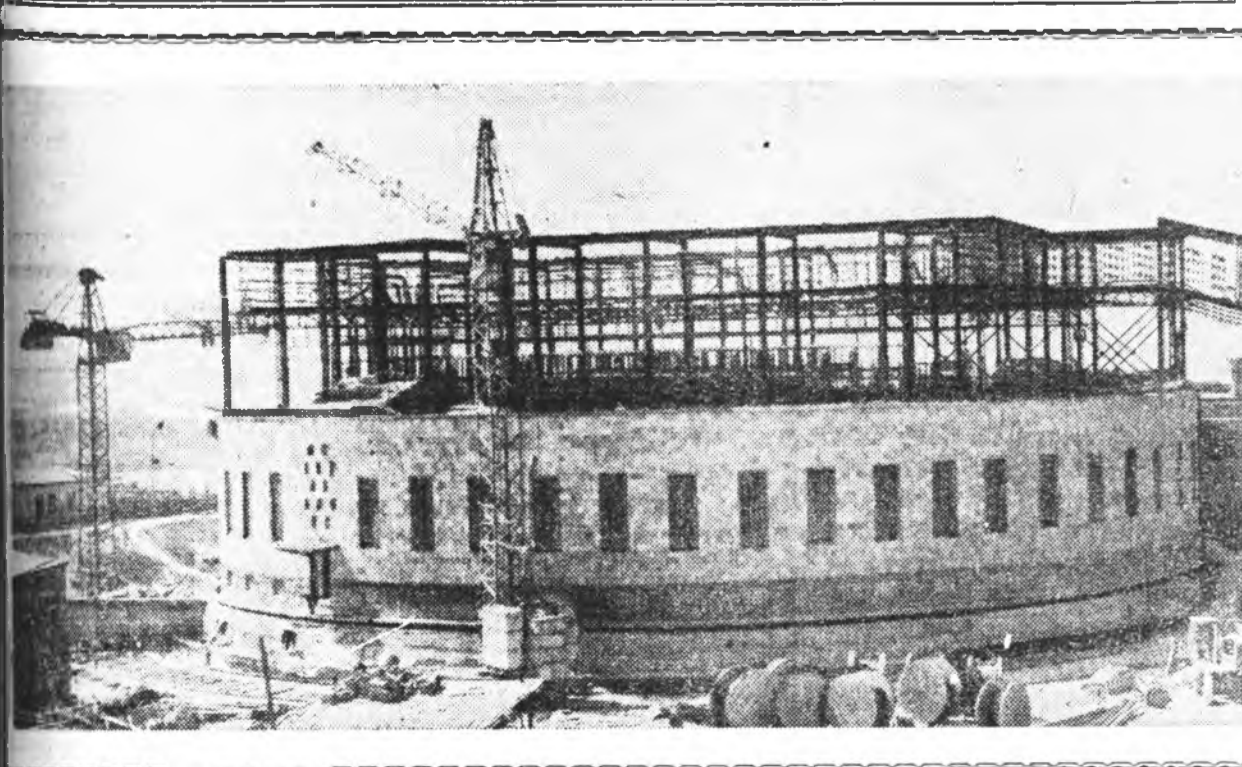
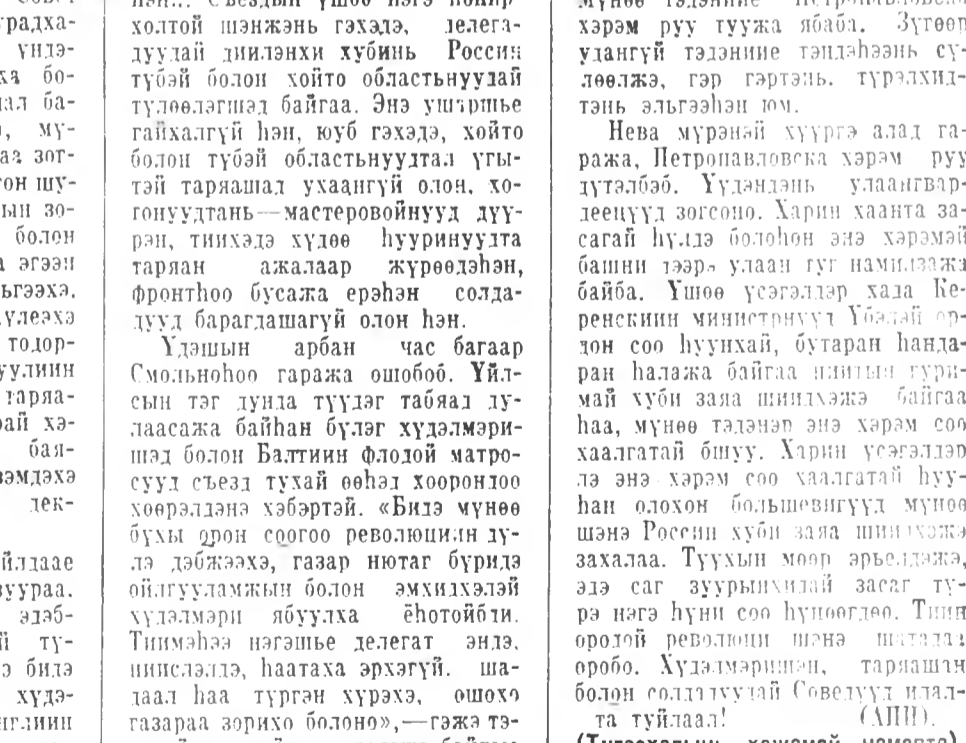
Хэжэнгын аймаг.

Бреванда Арминин ССР-эй Нау-кунуудай академинн физическэ институтта (зураг дээрэ) томо электронно-кольцовый ускори-телиня барилга дүүргэдэ.

ТАСС-ай фотохронико.

Новороссийскын худалдаа наймаанай портодо «Комсомолец Кубани» гэжэ танкер январин тэн багаар ержэ зогсоһон байгаа Энэ хадаа Краснодарай хизаарай залуушуудай суглуулан тэмдэ түдэгын түгдэрдэе бутархайгаар бүтээгдэнэ түрүүшын танкер юм. Советскэ нефть зөөдэг флотой энэ шэнэ танкер удахагүй далайн за муудта гараха. Зураг дээрэ: «Комсомолец Кубани» гэжэ таи кер Новороссийскын портодо байна

АНН-ий фото.

ХИТАДТА БОЛОЖО БАЙАН УШАРНУУД

СССР-ий Пекингийн нийслэлийн дэргэд хулигантан залуучуудтай зэрлэг ашиглалтаа урсгалтай. Хэр ихүүхэд нийслэлийн турши сөр репродукторууд тохлогдонх, тэрэгээр тухаран сүүдхэн турши сөр совет оронд харна хараад шөрөд, совет хүнүүд үнэрийн аналтанууд дамжуулагдана. Хулиганууд СССР-ий нийслэлийн ажил иоуулагдаааа үнэруулахнаа, тэрэггүй эрхэ байдал бин болохооо гадна, совет эхээрнүүд болон хүнүүдүүд Пекингийн гаргажа йоуулаа хэрэгт наад хэнэ, СССР-ий КНР-тэ байдаг нийслэлийн, Пекингийн хуудад совет эмхи зургаануудай худамэрилэгшэдэй хөррөхид бүлэг хамгад болон хүнүүд 7 часай турши сөр наатаһанайгаа йүүдээр, ямагтай үдэнэ орой болонхой койно түрэл ороно бусахаа гаргажа шадһан байгаа.

Тэднине гаргалгаа «Мао Цзэ-дуний ордунуудай сарагшад» али болохоор наад ушаруулаа. Хитадаа гарахаа байһангай документиуд болон багаж бэлдэжэ байһан совет дипломатуудые тэднээр доромжолоо. Совет орондо угаа харна үрлэ дэунгүүд, шаджаауу Харинэй аэропортын байһангай сөр олоор үгэдэгэнхэй байгаа. «Совет самодундута хүнүүд хулигахагүйнэй бүхэ хүнүүдые уриалһан!» гэжэ аэропорт дээрхи томо шаджаауудай нэгэн дээрэ бичэгдэнхэй байгаа.

Аэропортдо совет дипломадууд олон часай турши сөр хүрээлэгдэнхэй байжа, жуужа худуеһе амаруулаха аргагүйтөө. Бусад сонидане оронутай дипломатичека худамэрилэгшэд мун эд баһамжалагдһан байхэ юм. Хулиганууд наһандаа үүдхэхэ гэжэ бүхэ хүсөөрөө ордлоо.

Зоргооро ашалаалдагые болдуулаха, совет хүнүүдэй аюулгүй байдал хангаха талаар хулига хэмжээнүүдэ ударуулангүй абаха тухай СССР-ий нийслэлийн аригтануудта, нэгэ бинэ хэргэһэн буруушаалтануудта Хитадай МИД-ий тухай түлөөлэгшэд бүдүүлгээр эрсажа харуулагда байгаа. Зэрлэг ашануудайн бүхэ дэхэй дээрэ али болохооо айдга дээрһэнэ Хитадай асагаархид ингэжэ сонсохоо: «Аэропорт болон гөрлөдө фото-аурагууды буулгагда бүхэ харин хүнүүдтэ хоригдоно», харин «энэ хоригтые салхаггүйнүүд шантаг харуулагдаха хабаадуулагдаха».

Эхээрнүүд болон хүнүүдэй аэропортдо өмөхэнь, жуужа ябанһан автобусуудын зоргооро ашалаалдагын үүдээр бүдэг, совет орондо харна уриалһуудые халхаралалаг, заналтануудые халга байгаа. Хулиганууд болон цооногинуудай жагсаалтай дундуур гаража, самодит тэднэ өмөхөн совет эхээрнүүд болон хүнүүдые бааһаха.

Пекинэй аэропорт мүнөө Үеэл полицийн, саргай засагаархилай хилалта дор байдаг юм. Гэбшье, тэднэй алиншинхэ Совет орондо харна ашалаалдагтай Пекинэй аэропорт дээрэ болохо, совет хүнүүд ташаа хэдэһэн харна ушаруулаагүй, харин өмөхөд тэднэнь хабаан байха юм.

Удэхэдэ партиян Шанхай гөрлөдэй комитет «хулиго татагшад» гөрлөдэй асаруулаагүй хэнэ, Соёлой хулигалай харгуудтай талаар бүдэгтэ асаруулаа, Хитадай энэ гөрлөдэй КИП-тай гөрлөд болон хулигалай засагларид хондоо шантаг тэмдэг хэнэ гээд гээгэ башна. Мао Цзэ-дунда дураруулаагүйнэй шэнэ хүсэлд ордолдоо дураруулаа ехэ аюултай гэхэдэ, тэднэ тарлаагд дэмжэлгэ үзүүлнэ» гэжэ Пекинэй радио мэдэрлэ.

Кантонхой (Гуанчжоу) мэдээлэлэй ёһоор, тэндэ январин 25-дэ болонхой тудалдагтай нагайтай үеэ гөрлөдэй партияны организационий найман хулигарилахэ худамэрилэгшэд алуулһан байна. Харин муухай хулигануудай һаартаа оруулһан хүнүүдые гөрлөдэй байһангай үмэжэ асаржа доромжолоо, сохһон наһанһанайгаа йүүдээр, тэднине халхаа алаа гээд Франс Пресс агентствийн корреспондент дамжуула.

Хитада боложо байһан ушаруудта эдэбхитэйгээр хамаарлаагч арми дотор Мао Цзэ-дун болон нутагтай партияны организационий дэмжэлэгшэ хоорондо мун эд тудалданууд болно. «Соёлой хулигалай» харгуудтай талаар бүхэ армин бүдэгтэ худамэрилэгшээр бүри найхан томилдогһон КИП-тай Либитогортой гэршүүн Сүй Син-дун гэгшэдэ хулигануудтай бүри шантаг халһан ордол болно.

Мао Цзэ-дуний хургааные «гүнзгийгээр шидалһа» мэдэхэ гэжэ мүнөө үеэ Хитада «шантаг гуриндэ» үнэн эхэ байһан хэм хэмдэгүр боложо үгэжэ. Туркуудай «Маогай» хараа болонхэ дүбөөдөгү хулигд арьсогоулагдана. Өмөхөд зурдлогшын үгэд халһан дарахын, хударжа оройн байдалаа бажууланһан тудам Мао Цзэ-дун Совет орондо асаруулаагч арга гаргалтые хэрэгтэ эрхэ харин агентствүүд тэмдэглэнэ. (ТАСС). февральин 6.

ХУРДАН ГҮЙДЭЛ, МЭРГЭН БУУДАЛГА

БАЙН ЭХИН

ЛОНДОН, февральин 6 (ТАСС). СССР-ий Министруудтай Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиний Англид агаарай харгаар ашиглана мүнөөдөр эхилээ. Дээндэ Лондоний хэлэлцэ эх ашарал хангуула.

«Нүхэр Косыгин Великбританида айналыгтэ гэжэ ордонор бичигдэнхэн гаргалтай релакционистэ «Дейли мэрроу» газетин мүнөөдөрэй номерой туршын хуудһанай халд шажуулаа. СССР-ий Министруудтай Советэй Түрүүлэгшэ Великбританиин премьер-министр хөдөр хөвөөндө болохо хэлэлцэнгэ англо-совет харилсаа һайжаруулаха бүхэ үлэ-хөдөрлийн байдал туримшуулагда тухалха гэжэ найдажа байһанаа газета статья сөөгөө элрхэйлэн мэдүүлэ. Тинхэлээ Вьетнамд Холбооты Штагуудтай хэжэ байһан дай байдалан энэ замда гол бэрхшээлийн боложо үгэхэ гэжэ гэгэжэ мэдэрнэ.

«Мистер Косыгининг Англиин араг халуунаар амарилһа» гэжэ Лондоний «Дейли эспресс» гэжэ нүгөөг газетинь бичилэ. «Немецүүдэ хэзээдэнь ядрина зэбэгтэй болгохогүй» алдаль туйлаха гэжэ англо-совет хэлэлцэнүүдэй зүбһаха зүйлшүүдэй нагай болохо ёһотой гэжэ газета һанамжалан бичилэ.

«Лондонхой хэлэлцэнүүд арун, баруун оронутай хооронхой харилсаануудай гол асуудлануудые шидхэхэдэ шаджаагүй, зүгөөр һайн эхин боложо үгэхэ байна» гэжэ «Сан» газета бичилэ.

Бурядай профсоюзудай үбэлэй спартакиада «Спартак», «Урожай», «Труд» болон «Локомотив» бүтэмүүдэй түлөөлэгшэд нагай дор мурсыһан байна.

Түрүүшн үдэр 20 модондо уриалһа зуураа сагаалеа буудһан байна. Тимэһэнэ дараалагдһан зане амжалтагайгаар дабахын тудам саһар һайчаар гүйхэһөө гадна, хүн бүхэн мэргэн буйдагһа байха эрэгтэй. Юу гэхэдэ, сагаалеа тудатуу һаа, урилаандаа хабаадагһа хөр минута саг алдһан дээрэ тоологдохо йошу.

Энэ мурсыһонда «Локомотивай» түлөөлэгшэ Николай Манин дурсагдагтай заие 1 час 21 минута 25 секунда сөр гатаалда эрхэмлэбшье, сагаалеа буудахада 15 минутын ялаа оройн байна. Николай Манинһаа 3 секундээр түрүүлһэн Павел Лантев спартакиадын төмөнийн нэрэ эрэгтэ хүртөө.

Козлов («Спартак»), Минуев («Локомотив») гэгшэд сагаалеа буудахада эгээн бага, 7 минутын ялаа орожо, 1 час 40 минута 12 секунда сагтайгаар 3-дэ йуурда гадна.

4х7.5 модондо хөдөр газарһаа 100 метрүүдтэ шарнуудые буудалгаар мурсыһонүүд һонирхтай байгаа.

«Спартактай» гэшуун Павел Лантев урилаандай хүулинь шадга һайчаар гүйжэ, команжэ түрүү эрэгтэ гарһан байна.

Хөдөрхид йуурда «Урожай» команжа гадна.

Мурсыһоний дунгуудай сонгологдоной улаа Новосибирск шото үнгаргэгдэхэ СССР-ий эрдүүдэй эхилһан спартакиада хабаадагһа манай республикы сугуулаагчамал команжа эмхи гэгдэжэ.

И. ИВАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. «Труд» бүтэм түлөөлэгшэ, спортын маст Моряков старһаа гаржа яваа 2. «Локомотивай» түлөөлэгшэ Танхасов сагаалеа буудана. И. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ХИЛЭ ДЭЭРЭХИ СТАНЦИДА ХУНВЭЙБИНУУД ААШАЛАЛДАБА

ШЭТЭ, февральин 6. (ТАСС-ай мур.). Пекин—Москва гэгһэн пассажирека поезд советскэ хилэ станцида Зайбайнальскэ станцида 12 часаар гээгдэжэ эрээ. Хитадай галлар дээрүү ябанһан энэ поезд ямар шалтагаанаар нимэ эхээр улаараа гэгшээ? Энэ асуудалда харуу бэлэрлэнхэй харгууи.

СССР-ий гүрэнэй хилэ дээрүү гарһан энэ сөстэйе харжа үзэхэдэ аһала али боложо үгэхэ. Вагонийн бүхэ ханануудта Совет орондо харна уриалһууд иялалтай. Совет хүнүүдэ сохихо, наһанһаа гэгһэн уриалһуудын вагонуудай ханануудта хара шэрээр бичэгдэнхэй.

Хитадай хилэ дээрхи Маньчжур станцида юун болоһон тухай хөөржэ үгэхэ гуйлгатайгаар Пекин—Москва гэжэ поездын пасажиркэ поезды советскэ хилэ станцида Зайбайнальскэ станцида 12 часаар гээгдэжэ эрээ. Хитадай галлар дээрүү ябанһан энэ поезд ямар шалтагаанаар нимэ эхээр улаараа гэгшээ? Энэ асуудалда харуу бэлэрлэнхэй харгууи.

СССР-ий гүрэнэй хилэ дээрүү гарһан энэ сөстэйе харжа үзэхэдэ аһала али боложо үгэхэ. Вагонийн бүхэ ханануудта Совет орондо харна уриалһууд иялалтай. Совет хүнүүдэ сохихо, наһанһаа гэгһэн уриалһуудын вагонуудай ханануудта хара шэрээр бичэгдэнхэй.

Январин һулушын арбан хонодо республикымань сазар дайда дээрэ үүлэ баатай, сэлмэ, хүйтэнхэй анд, сагагүй үлэриг байба. Арбан хоной дунда эрэгн температурта 18—22 градус хүйтэн гэхэ гү, али нөдөндөнэй энэ үеһинхөө 4—7 градус дулаан байгаа. Арбан хоног сохи эгээн дулаан үдэр январин 22 байһан.

Тэр үдэр сүүдхын дунда эрэгн температурта 13—18, зарим газарта 20 градус болоо. Удэрхын хүйтэн температурта 2—8 градус хуртэрын дэвсхэлэн байна.

Паруун газарай, хада дулин энэр шалһын саһан халһан шидхэлээ. Гарай оройн саһан дуулаа. Нилэ дулаан үлэриг январин 28 хүртээр үрэгдэжөө.

Январин 29-дэ эгтэ хүйтэрхэ, һарин һулу хуртэр тэрэ хэбэрээ байба. Энэ үе сөө сүүдхын дунда эрэгн хүйтэн 27—32, зарим газарта 34—39, тинхэдэ республикынь хойто аймгуудта 40—41 градус хуртэн байха юм. Эдэ үдэрүүдтэ хүйтэн тооһоронд абаа. Тэд саһан орошуй. Тала газартай олонхи районьдта саһанай гүмзэнь 3—8, зарим газарта 10—14 сантиметр болоо. Башжан тохсон шадар 44, Байгали оройной Горячийн, Нижне-Ангары шадар 51—53 сантиметр дула саһанай.

Январь һарин дунда эрэгн хүйтэн бүхэ дээрэ 21—25 градус байба. Энэнь норһооо 5—2 градус дэвсхэ гэхэ гү, дулаан болон болоо. Баржаханай голдо 27—градус хуртэрөө доошоо.

Һарин хөдөрхид арбан хоно хүйтэн байһан. Январоа оройной районьдта 1—4 миллиметр, И. Банскада, Баржажанада, И. Ачманда 10 миллиметр саһан орой тинхэдэ Удын голдо саһан орой доо ороогүй.

Февральда урда аймгуудта 1 рин дунда эрэгн хүйтэн 16—градус болохоор, шиге нолдо 4—10 миллиметр орохоор багтаа дана. Хойто аймгуудта 22—градус хүйтэн байха хаш. Ивн дунда 5—10 градус байха багтаа. Энэ һарин температурта И оной февраль һаринхитай өмө хүү байха бололтой.

И. И. КОТОВ

ЕВРОПЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ХАНГАХА АСУУДАЛ

Лүүдэй үеэ Европодо эдэбхитэ ушарууд болно. Али намтуугаар үрдаг гөл мурнууд эрхэһэ халһаха, хото, тохонхуудын хөдөр һандарган, олон манган хүнүүдэ өр байрагтай үгөөгөө. Мнанай аюулгай «хэһе» Европ—тарваһангай зайгажа боломоор. Иаан түүһнэ дайһан гал түймэр һүдэрөөхөөр заналжа байһангай Европий ардуудта бүри эхэ аюул тохөөдөлдүлэжэ магад. Германиин Федеративна Республикын үнөө нэгхэлдэ тухай энэ хэлэгдэхэ. Дээрэй харалжа байһан бүхэн бүхэн хүнүүдэй һанаа сэдхэхэ зоринго.

Мүнөөнэй хилэ мэдэрхэ гэжэ Европодо бата бэхэ өй найрамдал хангаха гол нухалт нухасал болно. Германиин империализмын тухиралгаар эхилһэн дэлхийн хөдөрхид дайһан һуудлар эдэ хиланууд тогтоогдло. Потсдамтай эхээрнээр баталагдһан юм. Тогтоогдолом хилануудые хулигалаха гэжэ ордолонтой эрэгтэй тудалдаа үүдхэхэ, дэлхийн гурбалд хил дүгээрөөхэ амла гаржа байһанһинь бүтэдэгтэ мэтэжэ.

Тиньбшье үнөө нэгхэлдэ ФРГ-гэй мүнөөнэй хилэ мэдэрхэ дураруу байһанаа мэдүүлэ. Агээр Европодо хил бэйтэһе тэжин харжа үзэхэ тухай асуудал эхэ табила зуураа, түүһнэ түүһнэ Германиин Демократичека Республикада Германиин Демократичека Республикада абахаар баталдаг хэнэ. ФРГ-гэй правительствөө үнөө 1952 ондо нахична консулгатайгаар совет эхилһэнхэн юм. Тэрэн ГДР-ые эзэмһэн тонохо, газар дээрнэ эхэ кангалтай, помещикуудтай асага дахинаа һаргажа «боро тухай» галгалеа эдөөһон байгаа.

Польшын, Чехословакийн, СССР-ий хилануудые дэчин хулигалаха уриалһуудые ФРГ-гэй реваншистууд тараадаг болоо. «Иомариин шотагаархид» эхэ митингын Киль хотодо Кильн болохо. Польшын, СССР-ий зарим газарые эзэлэн абаха һэмд гэгһэн арилта дахин табила. Мюнхендэ болонхой олоо нэгэ митингэ үгэ хэлэгшэ Чехословакийн Судеты гэжэ газар талһан абаха эрилта табила.

Унөө нэгхэлдэ үнөө уриалһуудые тухсай органууд дэбжуудэггүй, харин олоо газаруудһаа Германиин Федеративна Республика нүүжэ өргөшдэй эмхине түлөөлһэн «шотагаархид» сөөдүнүд дээрэ дэбжуудэгдэн гэжэ Бонной засагаархид зарим найдуудые хулига. Энэнь ташаа Нольшын хөдөрхид Баруун агентствө ингэжэ тэн зүбөөр тэмдэглэнхэй байна: «ФРГ нүүжэ өмөһондой эмхи гэгдэһын Польшодо, Чехословакида, Советскэ Союзда эсрүүг пропандагаар архинаа, ФРГ-гэй правительствын зүгөө мунгэ зорөөр хангалдана. ФРГ-гэй правительствын, ХДС/ХСС, СДПГ гэхэ мэтэ Баруун Германин эхэ өй партинуудтай түлөөлөгшэд сөөдэ бүхэн дээрэ үгэ хэлэгдэнэ». Эдэ партинуудтай худамэрилэгшэд үнөөгөө абаһан пропандага ханһан түүһнэ бүрин харуулаха байха. Гессенэй, Ваварин лангатуудта һунгалтай болохо үеэр шэнэ нацшестүүдий национальн-демократичека партиян амжалта туйлаһан ушар тухайн хүн оройн ашарал татаа. Национальн-демократичека партиян хүтэлбэрилэгшэд (дээрэй олонхын уриалда Гитлертэ эдөөхитэйгээр тунгалдаг байһан) зонхилжа тунгалтагта дэбжууһангадэ занууран, үнөө нэгхэлдэ уриалһуудые гаргана, сонидане оронутда эсрүүг үгэ хэлэгдэнэ.

СССР-тэ, Зүүн Европийн бусадһе оронутда эсрүүг харалжа гурдэгдэнүүдэ тэднэй хэлэгшын гайхалтай шэнэ эрилтэнүүдые табидаг болоо. Гитлертэй тала барингад «большевикуудые хэлэгшэ» гэгһэн найдуулаар халха халд, дэлхийн хөдөрхид дайһан урда тэ Австри, Чехословакийн эзэмдэн абаһан байгаа. Эдэ үнөөнхэй эгээн тэрээндэл ахлар «совет аюул» тухай һанаад, зүүн зүг рүү, мун оондоһе түгэ зүтэһэн дайһан орохо хулигалай байһанаа эдээр хэлэгдэ боложо байна. Хойто Италийн Альто-Адиджа гэжэ газарта хөдөлжэ байгаа хулигалай ашанууд дээрэ халгатаһе эдээр гэршэлдэ. Тэндэ австринууд ажаһуудаг. Тэ зин «Германиин нацида» хабаатай юм гэгэжэ нөө империализмууд үнөөнэй тоолодо байгаа, мүнөөһе тоолодо.

Эдэ бүхэ харне ашан Баруун Германиһаа угсгатай. Гитлертэй «рейхид» өйо зангал үргэлжүүлэгшэд гүсөөбүдтэ бүү зэбэгтэй хуөөр бэлдүүлэхэ хулигатай байна гэжэ Альто-Адиджа хөдөлжэ байһан аяг ташаа үнөө дахин эдээр харуулаа. Хойто Италида һанарал һуудуулаа ушаруулаһын тула үеөөһон диверсантууд эрэгтэй гэжэ тэднээр мэдэнэ. Харин Европийн картын үндөөһөн хулигала программада бөлүүдэхын тула бүри эхэ хүсэй эдэгтэй болохо. ХСС гэжэ зонхилхэ партиян түрүүдэгшэ, ФРГ-гэй финансийн министр Штраус һанхан үгэ хэлэгдэхэ; «хулигала эдээр агаһан һуудуулаха эсрүүдые Баруун Европийн түблэдэ бин болохо ёһотойдэй гэжэ дахинта мэдүүлһэн байна.

Гэжэ буудһан хура шадал бүри эхэ болгохо асуудал табидаһаар тэндэ үнөөнэй, Иерна зэбэгээр хангалдан бүтдөөһөн хөдөн частнууд американецуудай хилалта дор ёһан тэндэ байна гэжэ бонһихид улам эхээр дурлаа гутана. Баруун Германиин зарим нөөд ядрина зэбэгүүдые өмөһон мэдэхэ абаха һанаатай.

Унөө нэгхэлдэ бэлүүдэ Иерна зэбэгтэ мундэ өмөһон мэтэдэ оруулаха һанаатай гэхэдэ, тэднээр газар эзэмдэн абаха үсөөһон бөлүүдэхые, Европийн карта хулигалаһе, саһандаа бусадһе түбүнүүдые эзэмлэхэ ордолон. Баруун германинхид ядрина зэбэгээр хангалдаг, Европодо, мун бүхэ дэлхий дээрхи эй найрамдалта эхэ аюул тохөөдөлдүлэжэ байха.

ФРГ-гэй шунхайшуудай эрилтаһуудые НАТО-гой зарим гэгшүүд-гурнууд мэдэжэ. США-гэй президент Дагсон һанхан үгэ хэлэгдэхэ, ФРГ-гэй хэтэрхи «эрихэ» дахинаа үмөөрхэ зуураа, ГДР-ые эзэмлэхын тула хөжэ байһан үзэл бололой бэлдэхэ зүйтүүлэхые ордолон. США-гэй президентин тухай түлөөлөгшэ Аверелл Гарриман үгэ хэлэгдэхэ, Европодо хилануудай байдалые тэрэ заһандэ үзөөжэ дураруу байһанаа мэдүүлэ. Англиин правительствөө мун эд нимэрхүү хараа бодот баримтална. Тинжэ мэдүүлгэнүүд туримхайнэри улам зоригжуулаа, булимтархи хүсэлтэнь дэбэгшэ.

Гэжэ зуура, үнөөншэ шунхайшуудтай табидат эрилтаһе дэлхийн олонхитэ улам эхээр буруушаадаг боложо байна. Европодо эй найрамдал хилгалааар, ээрхэ туримхай абуудлын аюул зайлуулаар эрд шилдһан эхэ хүсэлүүд харнеһуудта һаа үшаруулагшын улам эли болно. Энэ үшаруудтэй тэе тухын түрүүн Советскэ Союз, Варшавахи хэлэлцэнгэ гарла тиблэгһан хан барилгата сонидане оронут эрүүн. Партиянын дөбөөртэ хабаатай гурнуудтэй Бухарин деклараци сөө ингэжэ хэлэгдэхэ: «Европодохи хилэ тухай асуудал дахинаа харгалтагүйгөөр нийлхэгтэ, Тимэһэнэ Европийн ардууд булимтарганага харуу угжэ шадха байха». Зэбэгтэй хуөөр Европийн карта хулигалаһе хулигалаһе инжэ һануулаа мун бичээр үзөөлөхэ байха.

Германиин асуудалаар баримталдаг бутаахгүй политика дэмжэлгээ хөдөн гүрэнэй асаржа байһан ушар Баруун Германиин булимтарганага эрилта бөлүүдэхэдэ һаа хэлэгдэ олодог байна. Энэ талаар Франциин баримталдаг харла бодоние жэшэ болгон дурдана. Олр, Нейсе эсрүүг гараһан хилануудые Франци мэтээр хэлэгдэ, ФРГ-е Иерна зэбэгээр хангалта явадал буруушаана.

Шунхайшуудай политикын бөлүүдэлгэнгэ Баруун Германиин хүн эһинье ойлогдог боложо байна. Боннод һанхан болонхой правительствөнын зуршаладон энэ политикын доройтон муулайһе ашиглан харуулаа. ФРГ-гэй хилан харла бодоттой политичека ажал абуулагшад үгэ хэлэгдэхэ. Европодохи түшүүриг һуаруулаха дуралхануудые оруулһа.

Ваварин ажахан министр Отто Шедль үгэ хэлэгдэхэ, Зүүн Европийн сонидане оронуттай дипломатичека харилсаа байгуулаха эрилта табила. «Манай экономикын, мун сонидане аэкономикын хоорондох харилсаа үргэдэхө һаа—байдалнай милдэ һайжарха гэжэ найдалһаар» гэжэ тэрэ мэдүүлэ.

ФРГ-гэй бусадһе зарим тухай түлөөлөгшэдэй хэлэһэн һанамжанууд һайшаалтай.

Европийн аратуу, бүхэ дэлхийн эй найрамдалта дуратайшууд Европодохи аюулгүй байдал бэхжүүлэхын түлөө Европодо, мун дэлхийн бусадһе түбүнүүдэ бата бэхэ эй найрамдал хангаха гурим тогтоохын түлөө төмөлөө занһе һуудуулаха ёһотой.

А. ЕФРЕМОВ, түүхын эрдэмэй кандидат.

ЕВРОПЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ХАНГАХА АСУУДАЛ

СҮҮД ДЭЭРЭНЭЭ

Гэмээ амасахал ёһооро амааса

Борис Петрович Ясечков 1939 ондо түрэнһэ. Тэрэ хулиган ашаа гарганаһангаа түлөө энэһон урда тэ хөдөр дахин сүүдүүлэжэ, хэлээлтэһингэ болзоор дүүргэһэн байгаа. Уданы Улаан-Үдэ город бусажа эрээд, авиационно заводой УКС-д ашаа тэгшээр худалжэ эхилһон байна. Тинхэ зуураа сар үргэжэ архидана, ажалтай журам эбдэгдэ байһан.

1966 оной ноябрийн 2-то «Керьер» гэжэ автобусой буудһанаа холо бөшхөхөн Ч. гэжэ эхөнэри хуөөд, һогтуу Ясечков тэрэндэ халдаа. Тинхэһэн Ч. гогшэ тэрэһине ойро үзэнгүй эсрүүгүсээ. Тинхэһээр орой руунь модоор сэхилэ унагаагаад, хуөөр эдлэһэн байгаа. Уданы мэдэгшэй хэбтэһэн тэрэ эхөнэри хаяад аришһан байха юм.

Буриадай АССР-эй Верховно сүүд Ясечков гэһын гэмтэ хэрэгые харжа үөөд, тэрэһине хуулиин дээдэ хэмжээ—толгойн сааза хэжэ гэгһэн шидхэгшэри гаргаба.

Н. БАЗАРОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номер

Нэгдэхэ хуудһанда: Республикын промшленность, баримт транспорт болон худалда манай түрүүшүүдэй зүбөөн рэ КИСС-эй окомой секретнүхэр А. М. Мологевойн ашигдалһаа; «Механизатор» сар яруулаа» гэгһэн А. Суурьтэрепортга; РСФСР-эй Бурядай АССР-эй Верховной веза депутата наһандаа дэбжуулаха тухай мэдээлэ.

Хөдөрхид хуудһанда: Республикын промшленность, баримт транспорт болон худалда манай түрүүшүүдэй зүбөөн материал.

Гурбалдхи хуудһанда: Игта боложо байһан үйлэ шад ташаа ТАСС-ай шэнжэлэ. Д. саһанда мэтэжэ.

Дүрбэдэхэ хуудһанда: в. шотагай һонин, спорт.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

Манай адрес, телефонуун

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26 Наше телефоны: редактор 41-18, зам. редактора—34-30, ответ. секретаря—27-37; олоо промшленного производства—48-89 и 33-61, сельскохоз. производств—27-50, 46-16 и 60-21, партийной жэ—40-49, идеологический и советского строительства и быт—34-93, 24-74, информация—34-05, рабсельскость и пнсм—38-и 25-41.

г. Улан-Удэ, ул. Коммунистическая, 20. Издательство, бухгалтерия и отдел объявлений—37-32. Для междугородных переговоров—166.

г. Улан-Удэ, типография управления по печати при С. И. Министров Бурятской АССР. П-00417. Зак. №